روزاني
سنڌيار
سکر
ايڈيٽر: اعجاز مهر
Daily SINDHYAR Sukkur
www.dailysindhyar.com
(جلد 02) اڱارو 22 آگسٽ 2023ع بمطابق 04 صفر 1445ھ (قيمت 05 روپيا) شمارو 86

سنڌ جي نگران وڏي وزير جي صدارت هيٺ اجلاس، اسٽريٽ ڪرائم جي خاتمي ۽ گورننس کي بهتر بڻائڻ جو فيصلو

سنڌ جي نگران وڏي وزير جسٽس (ر) مقبول باقر جي صدارت هيٺ پنهنجي نگران ڪابينا جو تعارفي اجلاس ٿيو

ڪراچي ۾ امن امان کي ڪنٽرول ڪرڻ سميت ڪچي واري علاقي ۾ ڏاڑيلن ۽ اسٽريٽ ڪرائم جي خاتمي لاءِ سخت قدم کڻڻ جو فيصلو ڪيو ويو

عوام جي خدمت ۽ اليڪشن ڪميشن آف پاڪستان کي پنهنجو ڪم سرانجام ڏيڻ ۾ سهڪار وارن ايجنڊن کي ترتيب ڏيڻ هو : نگران وڏو وزير

ٻوڏ ڪانپوءِ صوبي ۾ غربت گهٽي وڌي وئي آهي تنهنڪري غربت جي خاتمي لاءِ جوڳا قدم کڻڻ جي سخت ضرورت آهي : جسٽس (ر) مقبول باقر

اسان ٻين تي الزام هڻڻ لاءِ نه آيا آهيون، پر عوام جي خدمت ڪندي گورننس کي بهتر بڻائڻ جي ڪوشش ڪنداسين ۽ اليڪشن ڪميشن آف پاڪستان جي مدد ڪنداسين

صوبي ۾ بين المذاهب هم آهنگي کي هٿي وٺرائڻ جي ضرورت آهي چوتہ هن ملڪ ۾ مختلف عقيدن جا ماڻهو گڏجي رهن ٿا

ڪچي واري علاقي ۾ ڏاڑيلن ۽ اسٽريٽ ڪرائم جي خاتمي لاءِ سخت قدم کڻڻ جو فيصلو ڪيو ويو اجلاس وزيراعليٰ هائوس ۾ ٿيو جنهن ۾ نگران وزيرن ۽ برگيڈيئر (ر) حارث نواز، يونس ڏاڪا، مبين جماڻي، ڊاڪٽر سعد /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 02

پنهنجي نگران ڪابينا جي تعارفي اجلاس ۾ ڪراچي ۾ امن امان کي ڪنٽرول ڪرڻ سميت

ڪراچي (رپورٽ) سنڌ جي نگران وڏي وزير جسٽس (ر) مقبول باقر جي صدارت هيٺ

صدر خلاف قانوني ڪارروائي نٿي ڪري سگهجي: مرتضيٰ سولنگي

حڪومت صدر جي آفيس وڃي رڪارڊ تحويل ۾ نٿي وٺي سگهي، اسان اهڙي حرڪت نه ڪنداسين

صدر آفيس ۾ اچي وڃي تہ اُن کي قانوني تحفظ حاصل هوندو آهي، صدر اعتراض هڻا تہ بلڙتي لڳائي واپس اُماڻي ها

صدر جي ٽوئيٽ سان ڪنهن بہ قسم جو طوفان نہ آيو آهي، آئين جو آرٽيڪل 75 اِن معاملي ۾ واضح آهي

اسلام آباد: سنڌ سماءِ وارو نگران وفاقي وزير مرتضيٰ سولنگي ميڊيا سان گالهائي رهيو آهي

اسلام آباد (مانيٽرنگ ڊيسڪ) سنڌ سماءِ جي نگران وفاقي وزير مرتضيٰ سولنگي، قانون واري وزير /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 03

توشه خانه ڪيس: پي ٽي آءِ چيئرمين جي اپيلون ٻڌ ٽي لاءِ مقرر

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) سپريم ڪورٽ ۾ توشه خانه ڪيس ۾ پاڪستان تحريڪ انصاف جي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 04

رياست اڳتي جڙانوالا جهڙو افسوسناڪ واقعو ٿيڻ نہ ڏيندي: نگران وزيراعظم

ذميوارن کي انصاف جي ڪٺهڙي ۾ آڻيندا سين ۽ رياست اڳتي اهڙي قسم جا واقعا ٿيڻ نہ ڏيندي

اقليتن جي جان ۽ مال تي جيڪڏهن ڪنهن شخص ظلم ڪيو تہ ايڪشن وٺنداسين، ملڪ ۾ اهڙي ڪا جاءِ ناهي، جتي عيسائي برادري جو ڪنٽربيوشن نہ هجي

قرآن شريف ۾ الله پاڪ حضرت عيسيٰ ع جو شان بيان ڪيو آهي، بي بي مريم جو شان بيان ڪيو آهي، ان کي تسليم ڪندڙ ہر طبقا پاڻ ۾ ڪيئن وچڙندا؟ قطعي نہ

انتهاپسندي جو ڪنهن مذهب، فرقي يا علاقي سان ڪو واسطو ناهي، اقليتن جي تحفظ جي ذميواري اسان سڀني تي آهي

ڪنهن بہ مذهب جي پيروڪارن جي تحقن جو تحفظ يقيني بڻايو ويندو : جڙانوالا واقعي جي متاثرن ۾ 20_20 لک رپين جا چيڪ ورهائڻ جي تقريب سان خطاب

اسلام آباد (م ڊ) نگران وزيراعظم انوار الحق ڪاکڙ جيو آهي تہ جڙانوالا واقعي تي ڏاڍو ڏک آهي، اهو واقعو معاشري ۾ موجود هڪ مرض جي نشاندهي ڪري ٿو جڙانوالا واقعي جي متاثرن ۾ 20_20 لک رپين جا چيڪ ورهائڻ جي تقريب سان خطاب ڪندي نگران وزيراعظم انوار الحق ڪاکڙ چيو تہ ذميوارن کي انصاف جي ڪٺهڙي ۾ آڻيندا سين ۽ رياست اڳتي اهڙي قسم جا واقعا ٿيڻ نہ ڏيندين /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 05

اسلام آباد: نگران وزيراعظم انوار الحق ڪاکڙ جڙانوالا واقعي جي مذمت ۽ چيڪ ورهائڻ واري تقريب کي خطاب ڪري رهيو آهي

صدر پنهنجي سيڪريٽري کي عهدي تان هٽائڻ جي سفارش ڪري ڇڏي

صدر جي سيڪريٽري وقار احمد جي خدمتن جي وڏيڪ ضرورت ناهي : ايوان صدر

خط ۾ وقار احمد جي جاءِ تي 22 هين گريڊ جي آفيسر حميرا احمد ڪ صدر جي سيڪريٽري مقرر ڪرڻ جي سفارش ڪئي وئي

ڪالهه واري بيان کي نظر ۾ رکندي ايوان صدر سيڪريٽري جون خدمتون اسٽيبلشمينٽ ڊويزن کي واپس ڪيون ويون آهن

اسلام آباد (م ڊ) صدر ڊاڪٽر عارف علوي پنهنجي سيڪريٽري وقار احمد کي عهدي تان هٽائڻ جي سفارش ڪري چڪو آهي، ان سلسلي ۾ ايوان صدر طرفان وزيراعظم جي پرنسپل سيڪريٽري ڏانهن خط لکيو ويو آهي ايوان صدر وزيراعظم جي پرنسپل ڏانهن لکيل خط ۾ چيو آهي تہ صدر جي سيڪريٽري وقار احمد جي خدمتن جي وڏيڪ ضرورت ناهي، خط ۾ وقار احمد جي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 06

ڪراچي: سنڌ جي نگران وڏي وزير جسٽس (ر) مقبول باقر جي صدارت هيٺ ٿيل اجلاس جو ڏيک

پارٽي فوج جي ايل او سي تي فائرنگ، هڪ شخص شهيد، 3 عورتون زخمي

پارٽي فوج ايل او سي جي نڪيال سيڪٽر تي بنا جواز فائرنگ ڪئي

فائرنگ جي نتيجي ۾ 60 ورهين جو نوجوان غياث شهيد ٿي ويو

راولپنڈي (م ڊ) پارٽي فوج لائين آف ڪنٽرول (ايل او سي) تي سيز فائر معاهدي جي پڄڙي ڪئي آهي، انٽر سروسز پبلڪ رليشنز (آءِ ايس پي آر) /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 11

سائفر ڪيس: شاهه محمود چئن ڏينهن جي جسماني رمانڊ تي ايف آءِ اي حوالي

پهرين اسپيشل عدالت تحريڪ انصاف جي وائس چيئرمين شاهه محمود قريشي جو چئن ڏينهن جو رمانڊ منظور ڪري ورتو

سائفر ڪيس ۾ گرفتار تحريڪ انصاف جي وائس چيئرمين شاهه محمود قريشي کي پيش ڪيو ويو

آفيشل سيڪريٽ ايڪٽ عدالت جي واڌو ڏمياري دهشتگردي ٽوڙ عدالت کي سونپي وئي

اسلام آباد (م ڊ) آفيشل سيڪريٽ ايڪٽ تحت قائر ملڪ جي پهرين اسپيشل عدالت سائفر ڪيس ۾ پاڪستان تحريڪ انصاف جي وائس چيئرمين شاهه محمود قريشي جو چئن ڏينهن جو رمانڊ منظور ڪري ورتو، آفيشل سيڪريٽ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 09

تحريڪ انصاف جي وائس چيئرمين شاهه محمود قريشي کي اسپيشل عدالت ۾ آڻيو پيو وڃي

"عارف علوي کي ايوان صدر نہ ڏينٽل ڪلينڪ ۾ هجڻ گهرجي": حافظ حماد الله

جناب صدر توهان بل واپس موڪلڻ جو جيڪو طريقو اختيار ڪيو اهو آئيني آهي

چا اهو انوکو طريقو آئين جي آرٽيڪل 75 جي پڄڙي ناهي؟

اسلام آباد (م ڊ) جي يو آءِ (ف) جي اڳواڻ حافظ حمد الله جيو آهي تہ عارف علوي کي ايوان صدر ۾ نہ ڏينٽل ڪلينڪ ۾ هجڻ گهرجي، صدر عارف علوي جي بيان تي ردعمل ڏيندي پي ڊي ايم جي ترجمان جيو تہ جناب صدر توهان بل واپس موڪلڻ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 10

آءِ جي سنڌ رفعت مختار جي تعارفي اجلاس مان ڇهه سينيئر آفيسر گم

آءِ جي سنڌ رفعت مختار کي پوليس هيڊ آفيس پهچڻ تي گارڊ آف آنر پيش ڪيو ويو

ايڊيشنل آءِ جي عمران يعقوب منهاس، مظفر شيخ ۽ فرحت جوڻيجو شريڪ نہ ٿيا

سنڌ پوليس ۾ رڳو هڪ آفيسر خادم حسين رند بلوچ نئين آءِ جي رفعت مختار جي گروپ مان آهي

ڪراچي: آءِ جي سنڌ رفعت مختار جي صدارت تعارفي اجلاس ٿي رهيو آهي

ڪراچي (م ڊ) آءِ جي سنڌ رفعت مختار جي تعارفي اجلاس ۾ ڇهه سينيئر آفيسر شريڪ نہ ٿيا. آءِ جي سنڌ رفعت مختار کي پوليس هيڊ آفيس /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 08

وڊيوز وڪرو ڪيون ويون، اسد شاهه ڊارڪ ويب جو ميمبر هجڻ جو شڪ

ڪراچي (م ڊ) فاطما قزلباش ڪيس جي پيروي ڪندڙ وڪيل پاران ڪيترائي انڪشاف ڪيا ويا آهن، /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 12

شهريار آفريدي جي گرفتاري ڪالعدم قرار ڏيڻ جو سنگل بئنچ جو فيصلو چئلينج

سنگل بئنچ جو فيصلو چئلينج ڪندي اسلام آباد هاءِ ڪورٽ ۾ انٽرا ڪورٽ اپيل داخل ڪري ڇڏي

سنگل بئنچ جو فيصلو طئي ٿيل قانوني اصولن جي پيچڪڙي آهي : درخواست جو متن

فيصلو ٻڌائيندي جڊيشل مائنڊ اپلاءِ نہ ڪيو ويو، سنگل بئنچ جي ان فيصلي سان اتفاق جو مان مڃانهون نہ پر خاتمو ٿيندو

اسلام آباد (م ڊ) اسلام آباد جي مئجسٽريٽ ايم پي او جي تحت پي ٽي آءِ اڳواڻ شهريار آفريدي جي گرفتاري ڪالعدم قرار ڏيڻ واري سنگل بئنچ جو فيصلو چئلينج ڪري چڏيائين، اسلام آباد جي ڊسٽرڪٽ مئجسٽريٽ ايم پي او /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 07

ايمان مزاري ۽ علي وزير ٽن ڏينهن جي جسماني رمانڊ تي پوليس حوالي

اڳوڻي ايم اين اي ۽ انساني حقن جي سرگرم ڪارڪن ۽ وڪيل ايمان مزاري کي دهشتگردي جي قلمن تحت داخل ڪيس ۾ عدالت ۾ پيش ڪيو ويو

جلسي ۾ ڪا غلط ڳالهه ناهي ٿي، اسان چيو تہ اسان پنهنجا مطالبا اسلام آباد تائين پهچائڻ چاهيون ٿا : علي وزير

اڳوڻو ايم اين اي دهشتگردي ٽوڙ عدالت جي جج کي غلطي سان اسپيڪر چئي ويو

اسلام آباد (م ڊ) اسلام آباد جي دهشتگردي ٽوڙ عدالت ايمان مزاري ۽ علي وزير کي ٽن ڏينهن جي جسماني رمانڊ تي پوليس حوالي ڪري چڏيو، اڳوڻي ايم اين اي ۽ انساني حقن جي سرگرم ڪارڪن ۽ وڪيل ايمان مزاري /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 13

نگران وفاقي وزير مرتضيٰ سولنگي جا گورنر سنڌ ۽ نگران وڏي وزير سان رابطا

رابطي دوران شهيد جان محمد مهر جي قتل ڪيس، عام چونڊن جي تيارين ۽ ٻين معاملن تي ڳالهه ٻولهه ڪئي وئي

شهيد جان محمد مهر جي قتل ڪيس جي جاچ ۾ اڳيرائي ٿي رهي آهي: وڏي وزير جي وفاقي وزير مرتضيٰ سولنگي کي آگاهي

گورنر ۽ وڏي وزير نگران وفاقي وزير کي قلمدان سنڀالڻ تي واڌايون ۽ ڏنيون

ڪراچي (رپورٽ) سنڌ سماءِ وارو نگران وفاقي وزير مرتضيٰ سولنگي گورنر سنڌ ڪامران ٽسوري ۽ ڊونلڊ ٽرمپ جو ريپبلڪن جي مباحثن ۾ شرڪت نہ ڪرڻ جو اعلان، نگران وڏي وزير جسٽس رٽائرڈ مقبول باقر سان فون تي رابطو ڪيو آهيرابطي دوران شهيد جان محمد مهر جي قتل ڪيس، عام چونڊن جي تيارين ۽ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 17

اسلام آباد: نگران وفاقي گهرو وزير سرفراز بگٽي سان ڪمانڊينٽ ايف سي معظر جاهه انصاري ملاقات ڪندي

واشنگٽن (م ڊ) اڳوڻي آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ ريپبلڪن جي پهرين پرائمري مباحثي ۾ حصو نہ وٺڻ جو اعلان ڪري چڏيو پر ڊيبي خاڪرو اداري موجب، ڊونلڊ ٽرمپ پنهنجي عوامي مقبوليت کي نظر ۾ رکندي هلندڙ هفتي آمريڪي رياست وسڪانسن جي شهر ميلوا ۾ رٿيل ريپبلڪن جي پهرين پرائمري مباحثي ۾ حصو نہ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 19

ڪانريڊ ٽربل نئين آمريڪي قونصل جنرل جي حيثيت سان ذميوارين سنبالي ورتيون

ڪانريڊ ٽربلميڊرڊ ڪان اڳ واشنگٽن ۾ اولهه يورپ ۽ يورپي يونين لاءِ ڪم ڪيو

3 سالن تائين پڙهيهي وزارت جي نائب معاون جي حيثيت سان ڪم ڪيو

ڪراچي (م ڊ) ڪانريڊ ٽربل 21 آگسٽ 2023ع تي ڪراچي ۾ آمريڪي قونصل خاني جي قونصل جنرل طور ذميوارين سنبالي ورتيون. هن تازو آمريڪي مشن جي نائب سربراهه 2020ع ڪان 2023ع تائين ميڊرڊ، اسپين ۾ ناظم الامور طور خدمتون انجام ڏنيون. ڪانريڊ ٽربلميڊرڊ ڪان اڳ واشنگٽن ۾ اولهه يورپ ۽ يورپي يونين لاءِ 3 سالن تائين پڙهيهي وزارت جي نائب معاون جي حيثيت سان ڪم ڪيو، جڏهن تہ هڪ سال تائين فارين سروس /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 22

آمريڪي قونصل جنرل جي حيثيت سان ذميوارين سنڀالڻ کان اڳ ڪانريڊ ٽربل

اٽڪ جيل ۾ چيئرمين پي ٽي آءِ جي سهولتن ۾ واڌ

چيئرمين کي جيل جي دستور کان ٻاهر مانيءَ ملڻ شروع ٿي وئي آهي : ذريعا

صبح سوير بيرڪ مان ٻاهر وڃڻ جي اجازت پڻ ڏني وئي آهي

اٽڪ (م ڊ) اٽڪ جيل ۾ پاڪستان تحريڪ انصاف جي چيئرمين جي سهولتن ۾ واڌ ڪئي وئي آهي، جيل ذريعن موجب چيئرمين کي جيل جي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 14

اسلام آباد: نگران وفاقي وزير شاهد اشرف تارڙ اجلاس دوران گالهائي رهيو آهي

صدر جي استعيفيٰ نہ معاملي جي جاچ ٿيڻ گهرجي: تجزيي نگار

بل تي غير قانوني صحيح جو سوال پنهنجي جاءِ تي آهي

صدر بہ لکت ۾ ثبوت سامهون رکي تہ جيئن باقي بل اعتراض سان واپس ڪيا

اسلام آباد (م ڊ) تجزيي نگار شاهزيب خانزاده چيو تہ ان معاملي تي ملڪ جي صدر پنهنجي اسٽاف تي سندس چوڻ تہ مڃڻ جو الزام هتيو آهي، ان /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 18

ڪانريڊ ٽربل نئين آمريڪي قونصل جنرل جي حيثيت سان ذميوارين سنبالي ورتيون

ڪانريڊ ٽربلميڊرڊ ڪان اڳ واشنگٽن ۾ اولهه يورپ ۽ يورپي يونين لاءِ ڪم ڪيو

3 سالن تائين پڙهيهي وزارت جي نائب معاون جي حيثيت سان ڪم ڪيو

آمريڪي قونصل جنرل جي حيثيت سان ذميوارين سنڀالڻ کان اڳ ڪانريڊ ٽربل

ڪراچي (م ڊ) ڪانريڊ ٽربل 21 آگسٽ 2023ع تي ڪراچي ۾ آمريڪي قونصل خاني جي قونصل جنرل طور ذميوارين سنبالي ورتيون. هن تازو آمريڪي مشن جي نائب سربراهه 2020ع ڪان 2023ع تائين ميڊرڊ، اسپين ۾ ناظم الامور طور خدمتون انجام ڏنيون. ڪانريڊ ٽربلميڊرڊ ڪان اڳ واشنگٽن ۾ اولهه يورپ ۽ يورپي يونين لاءِ 3 سالن تائين پڙهيهي وزارت جي نائب معاون جي حيثيت سان ڪم ڪيو، جڏهن تہ هڪ سال تائين فارين سروس /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 22

نگران حڪومت جو بجلي ورهائيندڙ ڪمپنيون صوبن حوالي ڪرڻ جو فيصلو

بجلي ورهائيندڙ ڪمپنين کي صوبن جي ملڪيت ۾ ڏيڻ جي سمري وفاقي ڪابينا کي موڪلڻ جي منظوري ڏني وئي

وفاقي حڪومت سڄي ملڪ ۾ بجلي جو برابر ٽيرف ختم ڪرڻ، بجلي جي ريٽ ۽ سبسڊي جي ذميواري صوبن کي منتقل ڪرڻ جو فيصلو ڪيو

حيدرآباد ۽ سڪر اليڪٽرڪ سپلاءِ ڪمپني سنڌ جي ملڪيت ۾ ڏيڻ جو فيصلو ڪيو ويو آهي : دستاويز جو متن

اسلام آباد (م ڊ) نگران وفاقي حڪومت بجلي جي رڪري، ورهاست ۽ ٽيرف جو موجوده نظام ختم ڪرڻ جو فيصلو ڪري ورتو، بجلي ورهائيندڙ ڪمپنين کي صوبن جي ملڪيت ۾ ڏيڻ جي سمري وفاقي ڪابينا کي موڪلڻ جي منظوري /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 15

صمصام بخاري استحڪام پاڪستان پارٽي ۾ شامل

صمصام بخاري لاهور ۾ جهانگير ترين سان گڏ پريس ڪانفرنس ڪندي 9 مئي واقعن جي مذمت ڪئي

جهانگير ترين ۽ عليم خان جي قيادت ۾ آءِ پي پي ۾ شامل ٿي رهيو آهيان: صمصام بخاري

جيڪا آڊيو ليڪ ٿي، ان سان منهنجو ڪو واسطو ناهي

لاهور (م ڊ) تحريڪ انصاف جي اڳوڻي اڳواڻ صمصام بخاري استحڪام پاڪستان پارٽي ۾ شموليت جو اعلان ڪري چڏيو، صمصام بخاري لاهور ۾ جهانگير ترين سان گڏ پريس ڪانفرنس ڪندي 9 مئي واقعن جي مذمت ڪئي هن جيئر نہ جهانگير /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 16

لاهور: تحريڪ انصاف جي اڳوڻي اڳواڻ صمصام بخاري استحڪام پاڪستان پارٽي شامل ٿيڻ ٻي جهانگير ترين پارٽي جي اوائلي رهبر آهي

پنجاب جي نگران وڏي وزير ملازمت دوران لاڏاڻو ڪري ويندڙ ملازمن جي گهر پاتين لاءِ خاص پيڪيج جو فيصلو ڪري ورتو

لاهور (م ڊ) پنجاب جي نگران وڏي وزير ملازمت دوران لاڏاڻو ڪري ويندڙ ملازمن جي گهر پاتين لاءِ خاص پيڪيج جو فيصلو ڪري ورتو، پنجاب جي نگران وڏي وزير محسن نقوي جي صدارت هيٺ ڪابينا جي فنانس اينڊ ڊويلپمينٽ بابت اسٽينڊنگ ڪميٽي جو اجلاس ٿيو، جنهن ۾ ملازمت /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 20

ذيءَ جي قاتل کي قاهي ڏياري رهنديس: فاطمه قزلو جي ماءُ

منهنجي ذيءَ سان وڏو ظلم ٿيو آهي، جوابدار کي سرعام قاهي ڏني وجي ، ڪجهه بہ ٿي وجي جوابدار سان ڪو ناهه نہ ٿيندو

مان ان قاتل پير کي ڪڏهن بہ نہ بخشيندیس، ان قاتل کي قاهي تي پهچائي ساهه پٽيندیس

خيرپور (رپورٽر) مقتول ٻارڙي فاطمه جي ماءُ جيڪا آهي تہ مان ذيءَ جي قاتل کي قاسي تائين پهچائي ساهه پٽيندیس، ڪجهه بہ ٿي وجي ناهه نہ ٿيندو، رائي پور جي حويلي ۾ قتل ڪيل فاطمه جي ماءُ صحافين سان گالهائيندي چيو تہ منهنجي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 21

جڏهن آئين پتاندڙ قانون ناهيو پيو وڃي تہ صدر جو جعلي ضمير جاڳي پيو آهي: خواجا آصف

صدر عارف علوي کي نوٽيفڪيشن جي 2 ڏينهن ڪانپوءِ ياد آيو تہ الله کي گواهه بڻائڻ ۽ معافي گهرڻي آهي

بد ديانتي جي بہ ڪا حد هوندي آهي، سوشل ميڊيا کي گند ڪنهن بڻايو ۽ هڪ سڄي نسل کي تباهه ڪيو؟

پي ٽي آءِ جي حڪومتي دور ۾ مخالف ڏر خلاف قانون جو غلط استعمال ٿيو ان جي بہ معافي گهري وڃي

سيالڪوٽ (م ڊ) ن ليگ جي مرڪزي اڳواڻ ۽ اڳوڻي وفاقي واري وزير خواجا آصف چيو آهي تہ صدر عارف علوي کي نوٽيفڪيشن جي 2 ڏينهن /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 25

اڳوڻو وفاقي واري وزير خواجا آصف

ڊاڪٽر محمد فخر عالم سنڌ جو 59هون چيف سيڪريٽري ٻڌجي ويو

ڊاڪٽر محمد فخر عالم چيف سيڪريٽري سنڌ جي عهدي جو چارج سنڀالي ورتو

ڊاڪٽر فخر عالم عرفان ان کان اڳ وفاقي سيڪريٽري هائوسنگ اينڊ ورڪس ڊويزن جي طور تي ڪم ڪري رهيا هئا

ڪراچي (رپورٽر) ڊاڪٽر محمد فخر عالم عرفان چيف سيڪريٽري سنڌ جي عهدي جو چارج سنڀالي ورتو. سيڪريٽري سروسز غلام علي برهڻائي ۽ سيڪريٽري جنرل ايڊمنسٽريشن محمد علي ڪوسو چيف سيڪريٽري سنڌ جي بريفنگ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 28

سوئي سدرن گئس طرفان گئس لوڊشيڊنگ جا وقت مقرر ڪرڻ جي تردید

شهر ۾ رات ڪان صبح جي وقت ۾ گئي بند ڪئي ويندي آهي : ترجمان

سوئي سدرن گئس ڪمپني جي نالي سان سوشل ميڊيا تي هڪ نوٽيس گردش ڪري رهيو هو

ڪراچي (م ڊ) سوئي سدرن گئس طرفان گئس لوڊشيڊنگ جا وقت مقرر ڪرڻ جي تردید ڪئي وئي آهي، ترجمان جو چوڻ آهي تہ شهر ۾ رات ڪان صبح جي وقت ۾ گئي بند ڪئي ويندي آهي سوئي سدرن گئس ڪمپني جي نالي سان سوشل /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 29

گورڪ تي 3 ارب رپين جا رڪارڊ ترقياتي ڪم ٿيا: سردار رفيق احمد جمالي

گذريل 9 سالن دوران گورڪ هل اٿارٽي کي ٽي ارب رپيا جاري ڪيا ويا آهن

واهي پانڊي ڪان 18 فوٽ ويڪرو 35 ڪلوميٽر روڊ 1000 ملين رپين جي لاڳت سان ٻيهر تعمير ڪيو ويو

16 فرنشڊ ڊوپليڪس فيملي ريزورٽس جن ۾ 2 ڪمرا لائونج، ٽيرس ۽ ويو پوائنٽس شامل آهن

ڪراچي (رپورٽر) گورڪ هلز اٿارٽي جي چيئرمين ۽ اڳوڻي ايم اين اي سردار رفيق احمد جمالي چيو آهي تہ گورڪ هل اسٽيشن تي ايندڙ سياحن جي تفريح ۽ حفاظت لاءِ بهترين سهولتون فراهم ڪرڻ لاءِ اهم قدم کنيا ويا آهن گورڪ ۾ ترقياتي ڪن جا تفصيل بڌائيندي سردار رفيق احمد جمالي چيو تہ گذريل 9 سالن دوران گورڪ هل اٿارٽي کي ٽي ارب رپيا جاري ڪيا ويا آهن، جنهن /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 23

هزارين رپيا واڌ ڪانپوءِ سون جو اڳهه آسمان تي پهچي ويو

ملڪ ۾ في تولي سون جي قيمت بہ لک 29 هزار 900 رپيا ٽي وئي

10 گرام سون بہ هزار 658 رپيا مهانگو ٿيڻ ڪانپوءِ هڪ لک 97 هزار 102 رپين جو ٿي ويو

ڪراچي (م ڊ) ملڪ ۾ سون جي اڳهه ۾ واڌ جو سلسلو جاري آهي في تولي سون جي قيمت ۾ هزارين رپيا واڌ ٽي آهي، آل پاڪستان جيمز اينڊ جيولرز /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 24

صدر کي احساس ٿيو تہ ڪجهه غلط ٿي ويو آهي: سعيد غني

28 ڪلاڪن ڪانپوءِ جڏهن صدر کي هوش آيو تہ محسوس ٿيو تہ ڪجهه ٿيو آهي

عارف علوي ننڊ مان جاڳي پيو ۽ چيو تہ اهو سندس موقف ناهي، ثابت ٿي ويو آهي تہ پي ٽي آءِ انتشار جي سياست کي جنم ڏنو آهي

ٽوئٽ جي ڪا قانوني حيثيت ناهي، هو ٽوئيٽ ڏسي حيران ٿي ويا : ميئر ڪراچي مرتضيٰ وهاب

ڪراچي (رپورٽر) پيپلز پارٽي جي اڳواڻ سعيد غني چيو آهي تہ 28 ڪلاڪن ڪانپوءِ جڏهن صدر کي هوش آيو تہ محسوس ٿيو تہ ڪجهه ٿيو آهي، پنهنجي هڪ بيان ۾ هن چيو تہ عارف علوي ننڊ مان جاڳي پيو ۽ چيو تہ اهو سندس موقف ناهي، ثابت ٿي ويو آهي تہ پي ٽي آءِ انتشار جي سياست کي جنم ڏنو آهي، انتشار جي سياست کي ميئر مرتضيٰ وهاب ٻڌي طرف ڪراچي جي ميئر مرتضيٰ وهاب چيو آهي تہ ٽوئٽ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 26

پاڪستاني رپئي جي پيٽ ۾ آمريڪي ڊالر جو قدر وڌڻ جو سلسلو جاري

ڪراچي (م ڊ) ملڪ ۾ پاڪستاني رپئي جي پيٽ ۾ آمريڪي ڊالر جو قدر وڌڻ جو سلسلو جاري آهي. اسٽيٽ بئنڪ آف پاڪستان موجب انٽر بئنڪ ۾ اڄ ڪاروبار جي پڄاڻي تي ڊالر جو اڳهه 297 رپيا 13 پئسا آهي. ان کان اڳ ڊالر 295 رپين 78 پئسن تي بند ٿيو هو. انٽر بئنڪ مارڪيٽ ذريعن موجب نگران حڪومت جي اچڻ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 31

اسلام آباد: نگران وفاقي وزير جمال شاهه اجلاس جي صدارت ڪري رهيو آهي

موسميات ڪاتي ملڪ ۾ وڏيڪ چوماسي برسات جي اڳڪٿي ڪري چڏي

23 کان 27 آگسٽ دوران وقفي وقفي سان برسات جو سلسلو جاري رهڻ جو امڪان

22 آگسٽ تي عربي سمنڊ ڪان چوماسي هوائون ملڪ جي مٿين علائقن ۾ داخل ٿيندیون

ڪراچي (م ڊ) موسميات ڪاتي ملڪ ۾ وڏيڪ چوماسي برسات جي اڳڪٿي ڪري چڏي، موسميات ڪاتي مرجب 23 کان 27 آگسٽ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 27

ايشيا ڪپ: نيپال ڪرڪيٽ ٽيم 23 آگسٽ جي صبح پاڪستان لينڊ ڪندي

نيپال جي ٽيم 24 هين آگسٽ تي ڪراچي ۾ پريڪٽس ميچ ڪيڏندي : ذريعا

25 آگسٽ تي ٽريننگ سيشن جڏهن تہ 26 آگسٽ تي ٻي پريڪٽس ميچ ڪيڏندي

ملتان (م ڊ) ايشيا ڪپ لاءِ نيپال ڪرڪيٽ ٽيم 23 هين آگسٽ جي صبح پاڪستان پهچندي، ذريعن موجب، نيپال جي ٽيم 24 هين آگسٽ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 30

مانجهند جي تعلقي اسپتال ۾ ڊاڪٽرن، دوائن ۽ بنيادي سهولتن جي کوٽ خلاف احتجاجي مظاهرو، ٽرٽو

ايس يو پي جي سڌ تي تعلقي اسپتال ۾ ڊاڪٽرن، دوائن ۽ سهولتن جي کوٽ خلاف سوين ڪارڪنن شاهي بازار مان ريلي ڪڍي

اسپتال ۾ سائي، ملريا ۽ ٽي بي جي بيمارين جي ٽيسٽن جي سهولت ميسر ناهي، الٽرا سائونڊ ۽ ايڪسري مشينون اڻ لڀ آهن : مظاهرين

ميٽرنٽي هوم ٽراما سينٽر اکين جو وارڊ غيرفعال آهي، سموريون سهولتون ميسر ڪيون وڃن ٻئي صورت ۾ احتجاج رڌايو ويندو

مانجهند(رپورٽ مهراڻ عمراڻي)مانجهند جي تعلقہ اسپتال ۾ ڊاڪٽرن دوائن ۽ بنيادي سهولتن جي شديد کوٽ خلاف ايس يو پي ڪارڪنن جي ريلي علامتي بک هڙتال سياسي سماجي ڏرين جي حمايت، تفصيل موجب مانجهند ۾ ايس يو پي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 06

مانجهند :ايس يو پي پاران تعلقہ اسپتال ۾ سهولتن جي کوٽ خلاف احتجاج ڪيو پيو وڃي

ضلعي ۾ نندن وڏن جانورن جي ويڪسين ڪرڻ لاءِ روٽ ميپ پلان تيار ڪيو آهي : ساجد پٽو

نٽون ديرو (رپورٽر)خالد لغاري پاران مون تي لڳايل الزام بي بنياد آهن مان انهن الزامن کي رد ڪيان ٿو.انهن خيالن جو اظهار ڳڙهي خدابخش پٽو جي رهواسي ساجد علي عرف عيدن پٽو ميديا آفيس نٽون ديرو ۾ احتجاج ڪندي ڪيو هن وڌيڪ چيو تہ دادن خان پٽو جو ڪمدار خالد لغاري ڪل ميڊيا ۾ مون تي کوڙا الزام لڳايا آهن/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 05

نٽون ديرو پرسان پنجوديرو ۾ عورت مبينہ گولي لڳڻ سبب فوت

اطلاع تي پوليس پهچي عورت جو لاش کڻائي اسپتال پهچايو

واقعي جي جاچ ڪري رهيا آهيون تہ واقعو خودڪشي آهي : پوليس

نٽون ديرو(رپورٽ شاد محمود پٽو)نٽون ديرو پرسان پنجوديرو ۾ عورت رشيده زال محمد خان ابڙو مبينہ گولي لڳڻ ڪري فوت ٿي وئي، واقعي جي اطلاع تي پوليس پهچي عورت جو لاش کڻائي نٽون ديرو پوليس پهچي عورت جو لاش کڻائي نٽون ديرو اسپتال پهچايو، واقعي بابت /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 03

اوباوڙو ۾ صحافي عبدالقادر ابڙو جي ياءُ کان قرجي واردات خلاف احتجاج

ڪنيڙا ٽائي جي حد ۾ بدامني جي باهہ پڙڪي اٿي آهي، شهري غير محفوظ بڻيل آهن : مظاهرين

صحافي جي ياءُ کان قرجي واردات بعد ڪنيڙا پوليس ڪڪ پچي ٻيٽو ناهي ڪير

اوباوڙو(غلام علي رند)اوباوڙو پرسان سريد شاخ ۾ نجي چينل جي رپورٽر عبدالقادر ابڙو جي ياءُ کان قرجي واردات خلاف صحافي برادري ۽ سياسي سماجي اڳواڻن جو ڪنيڙا ٽائي جي سامهون احتجاج ڪيو. احتجاج ۾ شريڪ صحافين/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 04

اوباوڙو :صحافي جي ياءُ کان قرخلاف احتجاج ڪيو پيو وڃي

سجاول ۾ سرويچ نگر جا واٽر سپلاءِ ناڪارھ ٻڌيل

رهواسي واٽر سپلاءِ ناڪاره هجڻ ڪري پيئڻ جي پاڻي کان محروم

ڳوٺاڻن پاران پبلڪ هيلٿ انتظاميہ خلاف احتجاج، واهر جي اپيل

سجاول(رپورٽ ممتازعلي نهڙيو)سجاول پرسان سنڌ جو قومي ۽ انقلابي شاعر سرويچ سجاولي جي گوٺ سرويچ نگر جي نالي سان پيئڻ جو صاف/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 12

ٽنڊي ۾ بدامني جو آزار، عوام پاڻ کي غير محفوظ سمجهڻ لڳو

ايس ايڇ او ڪنهن بہ ڏوهاري خلاف ڪا بہ ڪاروائي ڪرڻ لاءِ تيار ناهي : شهري

هڪ اڌ ڪاروائي ڪانپوءِ ڳرين رشوتن جي عيوض ڏوهارين کي آزادي نصيب ٿيو وڃي

ٽنڊو(جاويد لطيف ميمڻ)ٽنڊي شهر جي ٽائي تي مقرر موجوده ايس ايڇ او ٽنڊو الهڏنو پنهور جي دور ۾ ٽنڊي ۾ انتها درجي جي وڌندڙ بدامني چورين ڏاڻن، اسٽريٽ ڪرائر سميت نوجوانن جو اڇو گم ٿي وڃڻ جي ڪاروائين ۾ خطرناڪ حد تائين اضافو/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 13

شهيد جان محمد مهر جي قتل تي ڏلي صدمو رسيو آهي : ڊاڪٽر نياز ڪالاڻي

پريا ڪماري واري معاملي تي لائحہ عمل جو اعلان نٿا ڪيون پوليس کي ڪجهہ مهلت ڏيون ٿا

صحافي جان محمد مهر سنڌ جي مظلوم عوام جو آواز هو، سنڌس قاتلن کي گرفتار ڪيو وڃي

سکر(رپورٽ : امداد علي ڪلوڙ) جيئي سنڌ قومي محاذ جي مرڪزي اڳواڻ ڊاڪٽر نياز ڪالاڻي، روادار تحريڪ جي اڳواڻ پنهل ساريو، غلام/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 14

سکر :جسٽر اڳواڻ ڊاڪٽر نياز ڪالاڻي ۽ ٻيا پريس ڪانفرنس ڪري رهيا آهن

سنڌ ڊرتي محبت ڪندڙ ۽ ماروئڙن جو ديس رهي آهي : ڊاڪٽر ڊوڊو چانڊيو

لائيو اسٽاڪ ڪاتو مالوند ماڻهن جي خدمت ۽ مدد ڪرڻ تي يقين رکي ٿو : ڊائريڪٽر لائيو اسٽاڪ

آسان ضلعي ۾ نندن وڏن جانورن جي ويڪسين ڪرڻ لاءِ روٽ ميپ پلان تيار ڪيو آهي

ٽنڊو محمد خان(ڊ ر مظفر علي بروهي) لائيواسٽاڪ ڪاتي ٽنڊو محمد خان جي ڊپٽي ڊائريڪٽر ڊاڪٽر ڊوڊو چانڊيو پاران ضلع جي چارج سنبهالي ڪم شروع ڪري ڪاتي جي سمورن ڊاڪٽرز ۽ عملي سان هڪ تعارفي گڏجاڻي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 21

رتوديرو: پريا ڪماري جي اغوا ۽ فاطما قرڙو جي قتل خلاف احتجاج

مزاحمتي شاعر ساقي ابڙو نياڻين ۽ معصوم ٻارن سان گڏجي علامتي بک هڙتال ڪئي

واقعا افسوسناڪ آهن پريا سميت سمورا مغوي ٻارڙا بازياب ڪرايا وڃن : شاعر ساقي ابڙو

نٽون ديرو(رپورٽ شاد محمود پٽو)رتوديرو: پريا ڪماري جي اغوا ۽ فاطما قرڙو جي قتل خلاف شاعر ساقي ابڙو جو ٻارن سميت احتجاج. نالياري مزاحمتي شاعر ساقي ابڙو پنهنجي نياڻين ۽ معصوم ٻارن سان گڏجي علامتي بک هڙتال/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 22

نٽون ديرو : مزاحمتي شاعر ساقي ابڙو پنهنجي نياڻين ۽ معصوم ٻارن سان گڏجي احتجاج ڪري رهيو آهي

سکر ۾ شمس آباد واسين پاران ٻاٽرن خلاف احتجاج

پاڻي ۾ رهندڙ ٻاٽر ٻنا جواز مختلف طريقن سان تنگ ڪري رهيا آهن : مظاهرين

ٻاٽرن خلاف لکت ۾ شڪايت ڪئي آهي پر پوليس ڪو بہ تدارڪ ناهي ڪيو

سکر(بيورورپورٽ)سکر شمس آباد واسي غلام محمد بلوچ، محمد علي، دلاور، فراز علي ۽ ٻين برادري جي ٻاٽر ماڻهن خلاف سنڌ هاءِ ڪورٽ ۾ رٽ درخواست داخل ڪرائي آهي. پاهران احتجاج ڪندي ڏاهير آهي تہ پاڻي رهندڙ محمد خان گڏاڻي، ثابت علي عرف لالي، عرفان/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 30

سنڌ جي ڏکويل ماڻهن سان گڏ آهيان : مالڪ بلوچ

سنڌ ۽ بلوچستان جي پيڙائن مسئلن کي ساڳئي تناظر ۾ ڏسڻ پوندو

سنڌ ۾ اهڙي قسم جا ٽينڈرڊ واقعن ۾ جاگيرداراڻي سماج جو اثر آهي

ڪراچي (رپورٽر)نيشنل پارٽي جي مرڪزي صدر ،بلوچستان جي سابق وزير اعلا مالڪ بلوچ نيشنل پارٽي جي ڪراچي آفيس ۾ رڪيل هڪ گڏجاڻي ۾ سنڌ جي مسئلن تي ڳالهائيندي چيو تہ سنڌ ۽ بلوچستان جي پيڙائن مسئلن کي ساڳئي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 31

دادو ۾ سيپڪو پاران غير اعلانيل لوڊشيڊنگ خلاف احتجاج

احتجاج دوران هڪ دوڪاندار سخت گرمي جي ست نہ سهندي ڪري بيهوش ٿي ويو

فيڊر تي هٿرادو لوڊشيڊنگ سبب ڪاروبار تباهہ ٿي ويو آهي، واهر ڪئي وڃي : مظاهرين

دادو(ن سنڌيار) دادو ۾ سيپڪو پاران غير اعلانيل لوڊشيڊنگ ڪاروبار ٺپ ڪاروباري مرڪز شاهي بازار کي ايڪسپريس فيڊر ۾ شامل ڪرڻ لاءِ، دوڪاندارن واپارين جو انجنيئر آفيس آڏو سخت گرمي ۾ احتجاجي مظاهرو سيپڪو/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 32

دادو : سيپڪو جي زيادتين خلاف شهري احتجاج ڪري رهيا آهن

ٻنون ۾ درسي ڪتاب ۽ ٻيون سهولتون نہ ملڻ خلاف احتجاجي مظاهرو، نعريبازي

گورنمينٽ هائي اسڪول ۾ درسي ڪتابن جي شديد کوٽ خلاف گستا پاران احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو

اسڪول ۾ ڪتابن جي کوٽ سميت ٻيون ڪافي بنيادي ضرورتن جي شديد کوٽ آهي : مظاهرين

معاملي جو نوٽيس وٺي هاءِ اسڪول جي شاگردن کي جلد درسي ڪتابن سميت ٻيون سهولتون ڏنيون وڃن

ڏڙو(رپورٽ: شوڪت ميمڻ) ٻنون ۾ گستا جي سڌ تي هائي اسڪول جي استادن ۽ سوين شاگردن پاران درسي ڪتاب ۽ اسڪول جي ٻيون سهولتون نہ ملڻ خلاف احتجاجي مظاهرو، تعريبازي، فوري طور تي ڪتاب مهيا ڪرڻ جو مطالبو /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 01

ڏڙو : درسي ڪتاب ۽ اسڪول جي ٻيون سهولتون نہ ملڻ خلاف احتجاج ڪيو پيو وڃي

- ڪراچي : سماجي اڳواڻ فياض حسين عباسي جي سالگرهہ تقريب چيپل سن سٽي ۾ ڪوٺائي وئي جنهن ۾ مختلف سياسي سماجي شخصيتن شڪيل احمد لوڏي، يار محمد، واصل، اعجاز احمد ڪٽيار، قائم الدين اڇڻ آفتاب اڇڻ، شهباز خان ۽ ٻين شرڪت ڪئي. ان موقعي تي اڳواڻن سالگرهہ جو ڪيڪ ڪاٽيو ۽ پيتا/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 02
- حسين عباسي جي سالگرهہ تقريب
- چيپل سن سٽي ۾ ڪوٺائي وئي

فاطمہ قرڙو جو واقعو تمام ڏکوئيندڙ آهي : جونيئر ذوالفقار ٽو

فاطمہ قرڙو جي قتل ڪيس ۾ ملوث جوابدارن کي سخت سزا ڏني وڃي

جيڪڏهن انصاف نہ ٿيو تہ اسان ويڙهہ ڪنداسين، وارثن سان انصاف ڪيو وڃي

نوشهرو فيروز(رپورٽ منظور ملڪ) پيپلز پارٽي شهيد ٻٽو جو اڳواڻ جونيئر ذوالفقار ٽو فاطمہ قرڙو جي ڏاڏي تي پهچي سنڌس پي ايندير علي ۽ امڙ شبانا قرڙو سان تعزيت جو اظهار ڪيو ان موقعي تي هن ڳالهائيندي چيو تہ فاطمہ قرڙو جو واقعو تمام ڏکوئيندڙ آهي هن رڌيڪ چيو تہ فاطمہ قرڙو جي قتل ڪيس ۾ ملوث جوابدارن کي سخت سزا ڏني وڃي جيڪڏهن انصاف نہ ٿيو /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 07

ماڻهن ۾ شعور اچي چڪو آهي، هاڻي وڏيرن، پيرن ۽ ميرن خلاف آواز اٽاري رهيا آهن : ام رباب چانڊيو

صحافي جان محمد مهر، اصغر ڪنڀ ۽ معصوم نياڻي فاطمہ قرڙو جي قاتلن کي قانون جي ڪٺهڙي ۾ آڻي سخت سزا ڏني وڃي

فاطمہ قرڙو ۽ پياري ڪماري سميت ظلم ۽ ڏاڍ خلاف آواز اٽاري پيرن ميرن کي جيلن جي سلاخن پويان بيهاري چڏيو آهي

قلم ڏٽين کي بيدردي سان سرعام دهشتگردي جو نشانو بڻائي قتل ڪري سندن آواز کي دٻائڻ جي ڪوشش ڪئي ٻڌي وڃي

نوشهرو فيروز/خانواهڙ (رپورٽ منظور ملڪ/ عاجز امتياز نوح پوٽو)پرياسٽي حق ۽ انصاف لاءِ مسلسل جدوجهد ڪندڙ سنڌ چاڻي بهادر نياڻي ام رباب چانڊيو جو پرياسستي ٻائي پاس آيان پمپ پهچڻ تي نوجوان نعمان وسطڙو، علي حيدر عباسي، نديم منگي، منصور عباسي، رفيق عباسي، آصف سولنگي، بابر سولنگي ۽ ٻين پاران گلن جي ورڪا سان شاندار استقبال ڪيو /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 08

نوشهروفيروز : ام رباب چانڊيو ميڊيا سان ڳالهائي رهي آهي

- نٽو : پريس ڪلب غلام الله جو
- جنرل بادي جو اجلاس صدر عاشق ملاح جي صدارت هيٺ ٿي گذريو
- ملاح جي صدارت هيٺ ٿي گذريو

نٽو(جاويد لطيف ميمڻ) پريس ڪلب غلام الله جو جنرل بادي جو اجلاس صدر عاشق ملاح جي صدارت هيٺ ٿي گذريو جنهن ۾ صحافين هادي بخش ملڪاڻي، دولترام ڪوهستاني، پيرل پياسي ملاح، بابو جان هنگورو، اجي ڪمار متيل، ڪيهو، شهزاد ملاح، تاج محمد ڪيهو، عبدالستار مير بحر ۽ ادريس ڪٽي شرڪت ڪئي./بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 15

سکر جي يونين ڪميٽي 5 ۾ صفائي سترائي جي حوالي سان گرينڈ آپريشن شروع

سنڌ سالڊ ويسٽ جي ماڊل جي ڪاميابي ٻڌائڻ لاءِ شهري پنهنجي چونديل نمائندن سان گڏ رابطو ڪري ٽائمينگ جي چونڊ ڪن

دور تو دور ويسٽ ڪليڪشن لاءِ شهري پنهنجي چونديل نمائندن سان گڏ رابطو ڪري ٽائمينگ جي چونڊ ڪن

دنيا ۾ مسئلن کي حل ڪرڻ لاءِ ڪاميٽيون فعال ڪردار ادا ڪنديون آهن محلي وار ڪاميٽيون جوڙيون وڃن

سکر(رپورٽر) يونين ڪميٽي 5 ۾ صفائي سترائي جي حوالي سان گرينڊ آپريشن شروع ڪيو ويو. سنڌ سالڊ ويسٽ جي ماڊل جي ڪاميابي ٻڌائڻ لاءِ شهرين کي بہ سهڪار ڪرڻ ۽ هونڊو ميئر سکر ارسلان اسلام شيخ تفصيل موجب سنڌ سالڊ ويسٽ مينيجمينٽ طرفان هر يوسي جي صفائي جي نظام کي ٽيڪ اوور ڪرڻ جي سلسلي ۾ ميئر سکر بيريسٽر ارسلان اسلام شيخ/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 16

ڪجو پرسان زمين تي مبينا قبضن جي ڪوشش ۽ بيدخل ڪرڻ واري سازش خلاف ڳوٺاڻا سراپا احتجاج

ڏٽي بخش خاصخيلي، محمد بخش بروهي، علي حسن جوڪيو، پيارو جوڪيو، اڪبر ملاح، معشوق جانوري ۽ ٻين ڳوٺاڻن احتجاج ڪيو

زرعي زمين 109 ايڪڙ کي اسٽيٽ لينڊ قرار ڏئي وفاق حوالي ڪيو پيو وڃي، جيڪا ساڻن وڏي ناانصافي آهي : مظاهرين جون دانهون

معاملي جو نوٽيس وٺي جاري ڪيل نوٽيس رد ڪري اسان کي بيدخل ٿيڻ کان بچائڻ سميت زمينن کي پٽ قبضن کان آجو ڪرايو وڃي

گهارو(رپورٽ بشار جوڪيو) گجي پرسان ديهہ پير جهاڙيون جي مقامي ڳوٺاڻن جي زرعي زمين تي ڪيل مبينا قبضن جي ڪوششن سميت ڳوٺاڻن کي بيدخل ڪرڻ واري سازشن خلاف ڳوٺاڻا سراپا احتجاج بشيل، تعريبازي، تحفظ فراهم/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 17

گهارو : گجو واسي ڳوٺاڻا احتجاج ڪري رهيا آهن

- سنڌ جي برڪ قلم ڪارن کي ڳولهي
- ڳولهي مارڻ جو سلسلو هلندڙ
- آهي : سنڌي ادبي سنگت سکر

سکر(بيورو رپورٽ) سنڌي ادبي سنگت سکر جي ضلعي رابطا سيڪريٽري سردار پيرزادي شاخ سکر جي سيڪريٽري مجيد نواز مغل شاخ روهڙي جي سيڪريٽري آغا سجاد زائرسکر سٽي جي سيڪريٽري وحيد انصاري پنوعاقل شاخ جي سيڪريٽري آمر ساحل امداد جسڪاڻي ۽ بيخود بلوچ هڪ گڏيل اخباري بيان/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 23

خانپور ۾ معصوم نياڻي فاطمہ قرڙو جي قتل خلاف احتجاجي مظاهرو، نعريبازي

سوشل فورم پاران معصوم نياڻي جي قاتلن کي سزا ڏيڻ جي لاءِ احتجاجي ريلي ڪڍي وئي

ريلي ۾ شرڪاءِ پاران نياڻي فاطمہ سان زيادتي ۽ بي رحم قاتلن جي گرفتاريءَ لاءِ نعريبازي ڪندا رهيا

خانپور(عتيق ابڙو)رائيپور جي پيرن جي حويلي مان تشدد ٿيل معصوم نياڻي فاطمہ قرڙو جو تشدد ٿيل ۽ جنسي زيادتي جي انڪشافن جي ميڊيڪل رپورٽ اڇڻ بعد خانپور سوشل فورم پاران معصوم نياڻي جي قاتلن کي سزا ڏيڻ جي لاءِ احتجاجي ريلي ڪڍي پريس ڪلب اڳيان مظاهرو ڪيو ويو، تفصيل موجب پيرائيپور جي درگاهہ جي پيرن جي حويلي مان 10 ورهين جي معصوم /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 24

پيرن معصوم نياڻي سان زيادتي ڪري قتل ڪيو، جوابدارن کي عبرتناڪ ناڪ سزا ڏني وڃي : مظاهرين

شهدادڪوٽ ۾ سوشل ورڪر اتحاد جي سڏ تي معصوم نياڻي فاطمہ قرڙو جي قتل خلاف احتجاجي ريلي

سوشل ورڪرن عرفان سيلرو، گل پٽي، طارق برڙو، شهري اتحاد صدر وهاب پنداڻي، ايس يو پي اڳواڻ الله داد خشڪ ۽ ٻين احتجاج ڪيو

معصوم فاطمہ سان ظلم ٿيل آهي جنهن کي سخت تشدد بعد زيادتي جو نشانو بڻائي تڙپائي تڙپائي ماريو ويو آهي : مظاهرين

حويلي جي مالڪ اسد شاهہ ۽ ملوث ٻين جوابدارن کي گرفتار ڪري دهشتگردي ايڪٽ تحت ايف آءِ آر داخل ڪري انصاف ڪيو وڃي

شهدادڪوٽ(شاهد اعوان) شهدادڪوٽ ۾ سوشل ورڪر اتحاد جي سڏ تي مختلف سياسي، سماجي ڪارڪنن جو راڻيپور ۾ سيد جي حويلي ۾ قرڙو جي قتل ۾ ملوث جوابدارن کي سخت سزا ڏيڻ ۽ فرار جوابدارن جي گرفتاري لاءِ هٽن ۾ پلي تشدد بعد تڙپي تڙپي فوت معصوم نياڻي فاطمہ قرڙو جي قتل ۾ ملوث جوابدارن کي سخت سزا ڏيڻ جي مطالبي سان ڪارڪن سوشل ورڪرن عرفان سيلرو، گل پٽي، طارق برڙو، شهري اتحاد صدر وهاب پنداڻي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 25

شهدادڪوٽ : سوشل ورڪر فورم پاران احتجاج ڪيو پيو وڃي

- ڏگري ڪاليج خانپور جو قيام شهر
- واسين ۽ پرپاسي جي عوام لاءِ
- خوش آڻند آهي : احمد بخش پٽو

خانپور(رپورٽ عتيق ابڙو) ڏگري ڪاليج خانپور جو قيام ،شهر واسين ۽ پرپاسي جي عوام لاءِ خوش آڻند آهي، ڏگري ڪاليج خانپور ۾ ڊائريڪٽر ڪاليجز لاڙڪاڻو ريجن جي احمد بخش پٽو، ڏگري ڪاليج شڪارپور جي پرنسپال سميت ٻين جي آمد، ڏگري ڪاليج خانپور جي عوام لاءِ تحفو آهي ،جنهن مان خانپور شهر ۽ پرپاسي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 29

لاڙڪاڻي جي سنڌ يونائيٽيڊ اسٽوڊنٽس فيڊريشن پاران احتجاج جاري

ڪاليج ۾ بنيادي سهولتن جي کوٽ خلاف احتجاجي ريلي ڪڍي پريس ڪلب اڳيان مظاهرو ڪيو ويو، سخت نعريبازي

ڏگري ڪاليج اندر پيئڻ جو صاف ۽ ٺڏو پاڻي، سولر سسٽم جي سهولت جي اٿهوند سميت ٻيا مسئلا درپيش آهن : مظاهرين

ڪاليج جي انتظاميہ کان سخت پڇاتو ڪري ڪاليج اندر سهولتون مهيا ڪري شاگردن سان انصاف ڪيو وڃي

لاڙڪاڻو(رپورٽر) سنڌ يونائيٽيڊ اسٽوڊنٽس فيڊريشن ڏگري ڪاليج لاڙڪاڻي طرفان ڪاليج ۾ بنيادي سهولتن جي کوٽ خلاف احتجاجي ريلي ڪڍي پريس ڪلب اڳيان مظاهرو ڪيو ويو، جتي شاگردن هٽن ۾ پلي کاڻي نعريبازي ڪئي. ان موقعي تي سياف ڏگري ڪاليج جي صدر اسد شاهاڻي، نائب صدر صاحب خان، نعمان عباسي، عاطف پٽو، زرڪ شاهاڻي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 33

ڪراچي : ايم ڊي سيڪريٽريٽ ڪارساز ۾ سيوريج بابت هڪ اعليٰ سطحي اجلاس

شهر جي اهر شاهراهن سميت سڄي شهر ۾ ڪليل مين هولز کي فوري طور تي ڍڪ ۽ رنگ سليب لڳايا وڃن : سي اي او ڪراچي

سيوريج سسٽم کي وڌيڪ بهتر بڻائڻ لاءِ هنگامي بنيادن تي قدم کنيا وڃن تہ جيئن شهرين کي بهترين سهولتون فراهم ڪري سگهجن

سهولتون فراهم ڪرڻ ڪراچي واٽر اينڊ سيوريج ڪارپوريشن جي پهرين ترجيح ۾ شامل آهي، ڪم تي ڪا بہ سوديبازي نہ ڪئي ويندي

ڪراچي(رپورٽر)شهر جي اهر شاهراهن سميت سڄي شهر ۾ ڪليل مين هولز کي فوري طور تي ڍڪ ۽ رنگ سليب لڳايا وڃن، سيوريج سسٽم کي وڌيڪ بهتر بڻائڻ لاءِ هنگامي بنيادن تي قدم کنيا وڃن چاڪاڻ تہ شهرين کي بهترين سهولتون /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 19

ڪراچي : انجنيئر سيد صلاح الدين احمد اجلاس کي خطاب ڪري رهيو آهي

- صوفي فقير عبدالله مسڻ جو ساليانو
- 42 هون عرس مبارڪ 6 صفر کان 9
- صفر 1445 هجري شروع ٿيندو

ٽنڊو(جاويد لطيف ميمڻ)صوفي فقير عبدالله مسڻ جو ساليانو 42 هون عرس مبارڪ دستور موجب صوفياني طور طريقي سان تاريخ 6 صفر کان 9 صفر 1445 هجري، بمطابق 24 آگسٽ کان 27 آگسٽ 2023 بروز خميس جي شام کان آڇر ڏينهن تائين درگاهہ مسڻ شريف ٽنڊ ۾ ملهايو پيو وڃي، عرس مبارڪ جو افتتاح درگاهہ شريف/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 20

دادو ۾ چيئرمين ميونسپل ڪميٽي صفائي جي بهتري لاءِ ڪائونسلرن جون ڪاميٽيون قائم ڪري چڏيون

ميمبر ڪائونسلر سعيد ملاح، ميمبر ڪائونسلر رفيق ميراڻي ۽ ٻين کي شهر ۾ صفائي روزانو جي بنياد تي ڪرائڻ جو پابند بڻايو ويو

چيئرمين ميونسپل ڪميٽي پيردانش علي جي هدايتن تي ميٽنگ کان پوءِ عملي ڪم ڪرڻ شروع ڪري چڏيو

هر شهري جو بنيادي مسئلو صفائي آهي ان کي حل ڪرڻ لاءِ ڏينهن رات پاڻ ٻيهي صفائي ڪري ڏيڪاريندا سين : ميمبر

دادو(رپورٽر عزيزالله خاصخيلي) چيئرمين ميونسپل ڪميٽي دادو پير دانش علي صفائي جي بهتري لاءِ ڪائونسلرن جون ڪميٽيون قائم ڪري چڏيون آهن. ان سلسلي ۾ سينيٽيشن ڪميٽي ڪوڪل پرسن سيد امير شاهہ، ميمبر ڪائونسلر حبيب الرحمان ڪورجيو، ميمبر ڪائونسلر لياقت علي سومرو، ميمبر ڪائونسلر رفيق احمد ميراڻي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 26

ٽنڊي ۾ جڙانوالا ۾ مسيح برادري جي عبادتگاهن کي واري واقعي خلاف احتجاجي مظاهرو، نعريبازي

شهر جي مسيح برادري ڪرسچن ڪالوني کان شاهجهان چوڪ تائين ريلي ڪڍي احتجاجي مظاهرو ڪري نعريبازي ڪئي

مسيح برادري پرامن برادري آهي، جيڪا سمورن مذهبن جو ادب ۽ احترام ڪندڙ آهي، سمورا پاڪ ڪتاب احترام لائق آهن : مظاهرين

واقعي ۾ متاثر ٿيندڙ خاندان بي يارو مددگار بڻيل آهن، جن جي ڪا بہ مالي سهائتا نہ ڪئي وئي آهي، نوٽيس وٺي انصاف ڏياريو وڃي

ٽنڊو(جاويد لطيف ميمڻ)فيصل آباد پرسان جڙانوالا ۾ مسيح برادري جي عبادتگاهن کي باهين ڏئي سندن بستي ساڙي رک ڪرڻ واري واقعي جي خلاف ٽنڊي جي مسيح برادري پاران ڪرسچن ڪالوني کان شاهجهان چوڪ تائين ريلي ڪڍي احتجاجي مظاهرو ڪري نعريبازي ڪئي. احتجاج ۾ معصوم ٻارڙا، عورتون ۽ نوجوان شامل هئا، جيڪي پلي ڪارڊ، بينر ۽ عبادتگاهن /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 27

ٽنڊو : مسيحي برادري پاران احتجاج ڪيو پيو وڃي

- سکر جي شهيد برڪ صحافي
- جان محمد مهر جي قتل خلاف
- اڄ احتجاج ڪيو ويندو

سکر(بيورو رپورٽ) سنڌي ادبي سنگت ضلعي سکر جي رابطا سيڪريٽري سردار پيرزادي شاخ سکر جي سيڪريٽري مجيد نواز مغل ۽ ٻين هڪ گڏيل بيان ۾ سکر جي شهيد برڪ صحافي جان محمد مهر جي قتل خلاف ڊي آءِ جي سکر جي آفيس اڳيان سکر ريجن جي صحافين ۽ سول سوسائٽي پاران اڳاري ڏينهن (اڄ) /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 28

نذير عباسي پنهنجي حياتي ڏئي عوام کي انقلابي اتساهہ ڏنو : ساجاهہ وند

ڏرتيءَ سان ڪيل وچن پورو ڪرڻ خاطر هن ملڪ جي سڀ کان طاقتور ادارن سان ٽڪر کاڌو

سندس چڏيل قدمن جي نشان تي هلي حقيقي عوام دوست سرشتو آڻڻ لاءِ جدوجهد جاري رکبي

آمريڪا ۽ پاڪستان جي اشرافيا ملڪ جي پورهيتن ۽ عوام جي حقن وچ ۾ سڀ کان وڏي رڪاوٽ بڻيل آهن

سکر(بيورورپورٽ) نذير عباسي پنهنجي حياتي ڏئي عوام کي انقلابي اتساهہ ڏنو. ڏرتيءَ سان ڪيل وچن پورو ڪرڻ خاطر هن ملڪ جي سڀ کان طاقتور ادارن سان ٽڪر کاڌو، سندس چڏيل قدمن جي نشان تي هلي حقيقي عوام دوست سرشتو آڻڻ لاءِ جدوجهد جاري رکبي، اهڙو اظهار جاگرنا فورم سکر جي چيئرمين ڊاڪٽر غلام رسول گهمري مشهور انقلابي اڳواڻ نذير عباسي، جي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 34

*** روزاني سنڌيار سکر پبلشر اي حسين، سم پرنٽنگ پريس بي آر آر ٽاور چندريگر روڊ ڪراچي مان ڇپرائي سکر آفيس گهر نمبر سي 92، ڊهلي مسلم هائوسنگ سوسائٽي ايئرپورٽ روڊ سکر مان پڌري ڪئي وئي***

روزاني
سنڌيار
ايڊيٽر: اعجاز مهر
Daily SINDHYAR
www.dailysindhyar.com
اڱارو 22 آگسٽ 2023ع

وَڊي جَنِ وِڌياسِ، وَري ويجَ ئِي سي ٽِيا؛
ٿُرتُ بَڌائُون پَتِيُون، روزِ ڪيائُون راسِ؛
هِينئڙا! تنِين پاسِ، گهارِ ته گهايَلُ نه ٽِئين.

وطن سان ويساھ گھاتيون

عزيزه حنا عباسي

خوش حال سنڌ،جي بدحال ماڻهن کي هاڻي ته همت ڪري سنڌ سان ويساھ گھاتي ڪندڙن کان ووٽن وٺڻ کان پهرين ڪجھ سوال ڪرڻ گھرجن ۽ پڇيو وڃي ته توهان سنڌ جو ڇا حال ڪيو آهي،انهن کان پڇيو وڃي ته خوش حال سنڌ جا ماڻهو بد حال ڇو آهن، ڇو سنڌ صوبي جا ماڻهو پنهنجي ئي ڌرتيءَ تي ننڍڙڪا ٽيل آهن لاوارثن جيان ڌارين هٿان ڪتجي رهيا آهن،ڇو پيرن ،وڏيرن کي ايتري آزادي ڏني وئي آهي جو معصوم ڇوڪرن ۽ ماڻهن کي مارڻ جيارڻ جو ڪر بہ آزاديءَ سان ڪري رهيا آهن، ڪير بہ هنن کان پڇڻ وارو ناهي،هڪ پاسي سنڌ سان اها ويڌن ٽي رهي آهي ،۽ ٻئي پاسي صوبي مان نڪرندڙ تيل،گئس،ڪوئلي جي ڪمائي کيڏانهن وڃي رهي آهي،جنهن صوبي مان تيل نڪري ٿو اتي جا ماڻهو ڪائيون ڇو ٿا هارين،انهن کي گئس ڇو نٿي ڏني وڃي،سنڌو درياءجو پاڻي سنڌ لاءِ ڇو نه آهي،سنڌ جا ماڻهو،بک،اڃ ،بيروزگاري سبب خودڪشيون ڇو ڪري رهيا آهن،ٿر هن جديد دور ۾ بہ ڏکاريل،بکايل ڇو آهي،جتان کارو سون نڪري پيو اتي جا معصوم ٻچا بکن ۽ ڇو زندگيءَ کان پري وڃي رهيا آهن،ڇو سنڌ جي سونهن کارونجهر جبل کي بہ نيلام پيو ڪيو وڃي ،سنڌ جون زمينون تين وال ڪري غير سنڌين کي ڇو ورهائي ڏنيون ويون آهن، سنڌ جي شهرن تي ڌاريا قابض ڇو آهن ،افغانين ،باجوڙين جي لوڌ ڇو ڪير روڪڻ وارو ناهي،ڇو سنڌ صوبي مان سينيٽر،ايم ،پي،اي،ايم اين اي، ڇو سنڌ جي مادر علمين ۾ چوڪرين کي قتل ڪري خودڪشين جو رنگ ڏيئي ملزمن کي بچايو ٿو وڃي،۽ نيائين جي اعلي تعليم جا رستا بند ڪيا ٿا وڃن، اهو سڀ وفاق ته نٿو ڪري سگھي جيستائين صوبائي حڪومتون ان جو ساٿ نه ڏين،ڇو اوهان ايان بہ سنڌ جي شعور کي بيوقوف ٿا سمجھو،ان کي ڊپاڻ هيسائڻ جي ڪوشش ٿا ڪريو ،صحافي جان محمد مهر جو قتل ان سلسلي جي ڪڙي آهي، ڇو توهان پنهنجي ئي ڌرتيءَسان سچا ناهيو ان جي ترقيءَجون راهون بندڪريو وينا آهيو ،آهي ڪو اهي سوال پڇڻ وارو؟،آهي ڪو جواب ڏيڻ وارو ته سنڌ ۾ قانون۽ انصاف ڪٿي آهي قانون ڇو ڪمزور آهي ڏوهارين کي سزا ڏيڻ بدران بچايو ڇو ٿو وڃي معصوم نياڻي فاطم ڪيس ۾ ملوث حنا شاھ جوخبرن موجب ضمانت بہ منظور ٿي وئي جڏهن ته ٽيڻ نه ڪپي ها،ڪاش ته منهنجي سھڻي ڌرتي ٻجا اهي سڀ مسئلا حل ڪرائڻ وارو ڪو سچو انسان ليان اچي الله جي حڪم سان نازل ٿئي ته سنڌ ماضي،وارو سايو ئي عروج ماڻي ،جڏهن سنڌ دنيا۾ ڪاروبار۽ تعليم سبب مشهور هئي،دنيا مان ماڻهو ڪهي سنڌ اينداهئا ۽ سنڌ تي سفر نامابه ڪتاب لکندا هئا هاڻي اهي سڀ شيون سنڌ لاءِ خواب بڻجي ويون آهن،هن حڪومت ۾ ته ڪٿي ڪجھ شيون وڌيڪ ٽيون آهن ،پر سنڌ سان شروع کان اهڙا رويا رکيا ويا آهن، هاڻي انهن روين کي بدلجڻو ئي پوندو، هاڻي سنڌ جون سيٽون بہ سنڌ ۾ رهندڙن اصل ڌڻين کي ڊيڻ گھرجن ڪنهن انڌاڻي يا باجوڙ وزيرستانين کي نہ، اهوئي سڀني جي حق ۾ بهتر ٿيندو ،۽ اسانجي ماڻهن کي بہ ووٽ ڏيڻ مهل هاڻي هوش کان ڪم وٺڻ گھرجي ۽ سوجي سمجھي قدم وڌائڻ گھرجن.

سنڌ جو آبپاشيءَ جو نظام ۽ سنڌ واٽر پاليسي

ڊاڪٽر الطاف سيال

سنڌ جي اڳوڻي وزيراعليٰ سيد مراد علي شاھ خميس 3 آگسٽ 2023ع تي هڪ مقامي هوٽل ۾ ٽيل پروگرام تقريب ۾ سنڌ جي پهرين واٽر پاليسي يا پاڻي پاليسي جو افتتاح ڪيو جنهن ۾ عام آبادگار ڪانسواءِ باقي آبادگارن جي نمائندا اڳواڻن، زرعي آفيسرن، اين جي اوز جي نمائندن، پاڻي سان لاڳاپيل انجنيئرن ۽ ماهرن شرڪت ڪئي. ان پاليسي جي منظوري گذريل مهيني جولاءِ جي 22 تاريخ تي سنڌ ڪابينا ڏني. ڇيوجي ٿو ته انگريزن جي حڪومت کان پوءِ اهو آبپاشي جي تاريخ ۾ اهم سنگ ميل آهي. ان کان اڳ سنڌ جو آبپاشي وارو قانون 1879ع ۾ ٺاهيو ويو ۽ وري سنڌ جي ڪجھ ڪينالن تي 2002ع ۾ ٺاهيل سنڌ واٽر مينيجمينٽ آرڊيننس لاڳو ڪيو ويو انڪري سنڌ جي آبپاشي جو نظام ٻن قانونن هيٺ هلي رهيو آهي. هاڻي اچو ته سنڌ جي پاڻي جي وسيلن کي وڌائڻ، پاڻي کوالٽي کي بهتر بڻائڻ ۽ پاڻي جي بهتر استعمال لاءِ ٺاهيل سنڌ واٽر پاليسي جو تنقيدي جائزو وٺون ته ان ۾ ڇا ڪجھڙين اسمن جو فقدان آهي ۽ اها سنڌ لاءِ ڪيتري ۽ ڪيئن لاڀائتي ٿيندي.

سنڌ واٽر پاليسي ۾ پهرين تعارفي باب کان سواءِ باقي اٺ باب آهن. جنهن ۾ واٽر گورننس، ڪينال ۽ نڪاسي جي انتظام ڪاري، خشڪ علاقن ۾ پاڻي جي انتظام ڪاري، پاڻي تي منحصر ماحولياتي نظام جوانتظام، شهري پاڻي جي فراهمي ۽ صفائي جون خدمتون، ڳوٺاڻن کي پاڻي جي فراهمي ۽ صفائي جون خدمتون، عمل درآمد، رپورٽنگ، ڪوآرڊينيشن ۽ جائزو، ۽ صوبن وچ ۾ پاڻي جي ورڇ بابت اهم پاليسيءَ جو مسئلو اهو بهتر هوت پاليسي دستاويز جي ٽائيٽل پيج تي ڏنل تصويرن ۾ پاڻي جي زراعت لاءِ اهميت کي اجاگر ڪيو وڃي ها. ڇاڪاڻ ته سنڌ جو 95 سيڪڙو پاڻي زراعت لاءِ استعمال ٿئي ٿو. پر پيج تي ڏنل چار تصويرون پاڻي جي گھريلو استعمال، ڪينالن ۽ انڊس ڊيلٽا لاءِ اهميت کي نمايان ڪن ٿيون پر فصلن يا زرعي زمين جي تصوير نه ڏني وئي آهي. ان کان علاوه پاليسي ۾ ڪوبہ مختصر خلاصو يا تمهيد (ايگزيڪيوٽو سمري) ڏنل نہ آهي. تمهيد جي هجڻ سان 60 پيجن جو سجو دستاويز پڙهڻ بجاءِ هڪ يا ٻن صفحن مان پاليسي جي بابت ٿلهي ليکي جاڻ ملي وڃي ها.

هن پاليسي ۾ سنڌ جي آبپاشي واري ڪاتي ۽ سيڌا ڪي ملائي ڪري هڪ نئين ڪاتي ۾ تبديل ڪرڻ جي تجويز ڏنل آهي، جنهن کي "سنڌ جي آبي وسيلن جي انتظام وارو ڪانو" ڪوئيو ويو آهي، جنهن ۾ ڇھ ڊائريڪٽوريٽ تجويز ڪيل آهن، جن ۾ 1. ڪينال ڪمانڊ ۽ خشڪ علاقن جي سڌارن واري ڊائريڪٽوريٽ. 2. زير زمين پاڻي، نڪاسي آب ۽ پاڻيءَ جي معيار واري ڊائريڪٽوريٽ. 3. ڊيم، ڍنڍن ڊيلٽا ۽ ويٽ لينڊ واري ڊائريڪٽوريٽ. 4. پاڻيءَ جي ورڇ، تڪرار جو حل، ۽ بين الصوبائي پاڻيءَ جي مسئلن جي ڊائريڪٽوريٽ، 5. فلڊ مئينزم، منصوبابندي، انتظام ۽ درياءَ جي انتظام جي ڊائريڪٽوريٽ. 6. آبپاشي واري پاڻي جي ورڇ ۽ انفراسٽرڪچر ڊولپمينٽ واري ڊائريڪٽوريٽ. جڏهن ته سيڌا ڪي "سڌارن واري ڊائريڪٽوريٽ" ۾ تبديل ڪري ان جو اختيار جو دائرو سيني ڪينالن تائين وڌائڻ جي سفارش ٽيل آهي.

سنڌ ۾ پاڻي جي آبي وسيلن جي انتظام تي نظر رکڻ لاءِ 16 جڻن تي مشتمل "سنڌ جي پاڻي جي وسيلن واري ڪائونسل" ٺاهي وئي آهي. جنهن جو چيئرپرسن وزيراعليٰ سنڌ ۽ آبپاشي وارو وزير کو چيئرمين آهن. ان کان علاوه زراعت، فشريز ۽ لائيو اسٽاڪ، ٻيلي ۽ صنعتن واري کاتن جا سيڪريٽري، چيمبر آف انڊسٽري جو چيئرمين ان جا ميمبر هوندا. ان کان علاوه ٻہ پاڻي ماهر تعليمي ادارن مان ۽ هڪ گڏيل ميمبر بہ ان ڪائونسل تي ڪنيوويندو. هن سنڌ جي پاڻي جي وسيلن واري ڪائونسل جي سيڪريٽريٽ طور سنڌ جي آبي وسيلن جي انتظام وارو ڪاتو ڪم ڪندو. وڏي گھالھ اها آهي ته هن ڪائونسل ۾ صنعتن کي ته نمائندگي ڏني وئي آهي پر پاڻي جو 95 سيڪڙو استعمال ڪندڙ آبادگارن جي ڪابہ نمائندگي ڪونهي. ان کان علاوه ڪائونسل ۾ عورتن کي بہ نظرانداز ڪيو ويو آهي. سنڌ واٽر پاليسيءَ تي عمل درآمد ڪرائڻ لاءِ چيئرمين پلاننگ ۽ ڊولپمينٽ بورڊ جي اڳواڻيءَ ۾ 13 جڻن تي پٻڙ هڪ ڪميٽي تجويز ڪيل آهي، جنهن ۾ مختلف ڪاتن جي سيڪريٽرين کان علاوه ڊي جي پي ڊي ايم اي (PDMA)، ٻہ پاڻي جا ماهر ۽ هڪ گڏيل ميمبر شامل آهن. هن ڪميٽي ۾ بہ هارين جي نمائندگي کي مڪمل نظرانداز ڪيو ويو آهي. ٻيو ته ڪميٽي ۾ تعليم جي سيڪريٽري کي شامل ڪرڻ پنهنجي سمجھ کان ٻاهر آهي.

جيڪڏهن پاليسيءَ جو مجموعي طرح جائزو ويو ته خبر پوندي ته پاليسي ۾ ڪافي گرامر جون غلطيون آهن. ڪجھ جملن جي ته معنيٰ ئي ڪانه ٿي نڪري. ان ۾ غير رسمي انگريزي ٻولي (Slang Language)استعمال ڪئي وئي آهي. ساڳين جملن جي ورجاءَ بہ عام ٽيل آهي. ڪافي هنڌن تي ٽائپنگ جون غلطيون آهن. مثال طور پيج نمبر 2 تي سال 19_2018ع بجاءِ 29_2018ع لکجي ويو آهي. جڏهن ته ڪمند جنهن کي انگريزي ۾ Sugarcane چئبو آهي پر پاليسي دستاويز ۾ اهو هڪ لفظ کي جدا ڪري Sugar caneلکيو ويو آهي. پاليسي دستاويز کي پڙهڻ سان ائين محسوس ٿئي ٿو ته آخري باب کان سواءِ باقي بابن کي لکڻ کان پوءِ جڳي طرح سان پڙهيو نہ ويو آهي يا دستاويز جي پروف ريڊنگ نہ ڪئي وئي آهي. سنڌ جي ڪجي وارو علاقو سنڌ جي ڪل ايراضي جو لڳ ڀڳ 5 سيڪڙو آهي ۽ اتي لکين ايڪڙن تي زراعت ٿئي ٿي پر پاليسي ۾ انهيءَ علاقي ۾ پاڻي جي استعمال، بجاءِ ۽ ترقي کي نظرانداز ڪيو ويو آهي. البتہ هڪ سلي گھالھ اها آهي ته پاليسي ۾ سنڌ جي خشڪ علاقن جھڙوڪ ٿر، ڪوهستان، ڪاڇو وغيره ۾ پاڻي جي دستيابي ۽ بجاءِ تي پڻ ڏيان ڏنو ويو آهي. ان کان علاوه پاليسي ۾ انڊس ڊيلٽا تي بہ خاص ڏيان ڏنو ويو آهي. ان سان سنڌ جي خشڪ علاقن ۽ انڊس ڊيلٽا ۾ ترقي ٽيندي.

پاليسي دستاويز ۾ ڪجھ حقيقتن کي غلط يا ٽوڙي موڙي پيش ڪيو ويو آهي. مثال طور، منچر ڍنڍ کي ايشيا جي وڏي ۾ وڏي تازي پاڻي جي ڍنڍ ليکيو ويو آهي. ان ۾ ڪو شڪ ڪونهي ته منچر پاڪستان جي تازي پاڻي جي وڏي ۾ وڏي ڍنڍ آهي پر ايشيا ۾ ان جو نمبر پنڌتي آهي. پاليسي ۾ ليکيو ويو آهي ته، 1991ع واري بين الصوبائي پاڻي جي معاهدي ۾ انڊس ڊيلٽا لاءِ 10 ملين ايڪڙ فوٽ پاڻي مختص ڪيل آهي، جيڪا گھالھ صحيح ڪانهي حقيقت ۾ ان معاهدي ۾ انڊس ڊيلٽا لاءِ پاڻي جي اهميت مڃي وئي آهي پر گھربل مقدار جو اندازو ڪرڻ لاءِ ماهرن جي ڪميٽي وسيلي ايپياس جي سفارش ٽيل آهي. اڄتي هلي سن 2005ع ۾ بين الاقوامي ماهرن جي ٽيم فيصلو ڏنو ته انڊس ڊيلٽا جي بقا لاءِ روزانو 5000 ڪيوسڪ پاڻي وهندو رهي ۽ ان کان علاوه پنجن سالن ۾ 25 ملين ايڪڙ فٽ پاڻي بہ ڊيلٽا لاءِ ڇڏيو وڃي. ان حساب سان سالياني سراسري طور 8.6 ملين ايڪڙ فوٽ پاڻي ماحولياتي وهڪري طور لازمي قرار ڏنو ويو آهي پر ڇيوويو آهي ته، سنڌ جي زمينن ۾ درياهي ۽ جر واري پاڻيءَ وسيلي 21.3 ملين ٽن لوڻ داخل ٿئي ٿو پر ان جو ڪو بہ حوالو نہ ڏنو ويو آهي ته اهو ڪاٽو ڪيئن لڳايو ويو دستاويز ۾ هڪ جڳھہ تي لکيل آهي ته، سنڌ جي ڪل ايراضيءَ جي 28 سيڪڙو ۾ جرجواپاڻي ملو آهي، جڏهن ته ٻئي هنڌ اهو 20 سيڪڙو لکيل آهي.

واٽر پاليسيءَ ۾ نامناسب لفظن جو استعمال ڪيو ويو آهي، مثال طور سنڌ جي اولهندي پاسي ڪيرٿر جبلن جي قطار آهي ۽ جڳھہ (Location)جي بنياد تي ان کي ڪاڇي ۽ ڪوهستان ۾ ورهايو ويو آهي پر پاليسي دستاويز ۾ ڪوهستان ۽ ڪيرٿر جابلو پٽي کي الڳ ڪري لکيو ويو آهي. واٽر پاليسي ۾ بيراجي علاقن کي سنڌ ڪينال ڪمانڊ ايريا چوڻ بجاءِ سنڌ ۾ انڊس بيسن ڪينال ڪمانڊ ڪوئيو ويو آهي. انڊس بيسن لفظ پڙهڻ سان ذهن ۾ پاڪستان، انڊيا، چين ۽ افغانستان اچيو وڃي پر پوءِ وڃي سمجھ ۾ اچي ٿو ته هتي سنڌ جي گھالھ آهي. بهتر آهي ته مناسب لفظ استعمال ڪيا وڃن هڪ عجيب و غريب گھالھ ٻڌائي وئي آهي ته، سنڌ جي ڪينالن ۾ 65 سيڪڙو پاڻي بخار ٿي ضايع ٿئي ٿو اها دعويٰ منهنجي لاءِ انڪشاف ڪان گھٽ نہ آهي. جيڪڏهن اها گھالھ صحيح آهي ته، پوءِ ڪينال ۽ واٽر ڪورس پڪا ڪرڻ بجاءِ اهي ڊگيا وڃن ته جيئن پاڻي بخار ٿي ضايع نہ ٿئي

بقايا سنڌيار 01

سڄاول ضلعي جي شهر ٻنوں جي گورنمينٽ هائي اسڪول ۾ درسي ڪتابن جي شديد ڪوٽ خلاف ڳٻٽ پاران احتجاج ڪيو ويو. هائي اسڪول ٻنوں جي هيڊ ماسٽر اعظم پليجي استادن منظور ڪٽي، ابراهيم سومرو، محمد يوسف سومرو ۽ ٻين جي آڳواڻي ۾ سوين شاگردن ۽ شاگردياڻين طرفان تدريسي عمل جو مڪمل بائيڪاٽ ڪري اسڪول ۾ ڪتابن جي شديد ڪوٽ خلاف سخت احتجاج ڪري نعريبازي ڪئي. ان موقعي تي استادن ۽ شاگردن ڳالهائيندي چيو ته اسڪول ۾ ڪتابن جي ڪوٽ سميت ٻيون ڪافي بنيادي ضرورتن جي شديد ڪوٽ آهي، هنن چيو ته ڪتاب نه هڻڻ ڪري اسان جي تعليم تباهه ٿي رهي آهي، هنن سنڌ جي نگران وڏي وزير، تعليم ڪاتي سنڌ جي نگران وزير ۽ ٻين اختيارين کان مطالبو ڪيو ته ٻنوں هاءِ اسڪول جي شاگردن کي جلد درسي ڪتابن سميت ٻيون سهولتون ڏيڻيون وڃن.

بقايا سنڌيار 02

پيش ڪندي چيو ته فياض حسين عباسي هڪ انسان ۽ وطن دوست آڳواڻ آهي جنهن سڀني عزت ۽ محبتون ارپيون آهن هنن وڌيڪ چيو فياض بهترين شخصيت ۽ ڪردار جي سبب سڀني وٽ مقبول آهي هن جهڙي انسان دوستي جو مثال گهٽ ملي ٿو ۽ هيڏيون شخصيتون نابيد آهن هن جي سماجي خدمتن تي جس پيش ڪريون ٿا.

بقايا سنڌيار 03

ٻڌايو وڃي ٿو ته عورت پاڻ مڙهن بندوق جو فائر ڪري خودڪشي ڪري چڪي آهي. فوتي عورت جي ڏير شفيق ابڙو وڃوڪو هو ته اسان جو پاڻ ڪان ٽروٽ پرپور رهندا آهيون. پاڻ فون ڪري ٻڌايو ته تنهنجي پاڻاڻي رشيده پاڻ مڙهن بندوق جو فائر ڪري خودڪشي ڪري چڪي آهي جنهن بعد اسان پهتاسين ۽ لاش ڪٽائي اسپتال آيا آهيون. پاڻاڻي، ڪي تڪليف هوندي هئي جنهن ڪري پريشان ٻه رهندي هئي ڪجهه ناهي ٿا. اهڙو انتهائي قدم هن ڇو ڪري رهيا آهيون ته واقعو خودڪشي آهي يا قتل وڌيڪ پوسٽ مارٽم ٽيئ بعد خبر پئجي ويندي.

بقايا سنڌيار 04

عبدالقادر ابڙو، رياض احمد ميراڻي، عبدالمجيد ش، محمد بخش گهنجو، شيرباز ش، محمد سومار ش، علي حسن مزاري، مومن مزاري، وريام خان چاچڙ، شهزاد چاچڙ، عبدالرشيد دشتي، پارو خان مزاري ۽ ٻين احتجاج ڪندي چيو ته ڪنڍڙا ٿاڻي جي حد ۾ بدامني ٻڌڻ ۾ باهه پڙڪي اٿي آهي، شهري غير محفوظ ٻڌيل آهن صحاڻي جي پاڻ ڪان ڪجي واردات بعد ڪنڍڙا پوليس ڪڪ پڇي ٻيٽو ناهي ڪيو، هڪ سوچيل سمجهيل سازش تحت سنڌ ۾ صحافين ۽ انهن جي خاندان کي نشانو بڻايو پيو وڃي، صحافين ايس ايس پي ڪهوڙڪي کان ان ڪجي واقعي جو تونيس وٺي ڪجلد درسي ڪتابن سميت ٻيون سهولتون ڏيڻيون وڃن.

بقايا سنڌيار 05

هومون کي حراسان ڪري رهيو آهي مان خدابخش پٽو عرف دادن خان جي مڇي ٽلاءِ ۾ زهر ناهي اڇلايو مون تي ڪوڙا الزام آهن . اصلي مسئلو مسعود خان پٽو سان آهي جنهن مون کي 25 جريب زرعي زمين ٽيڪي تي 875000 تي ڏني هئي جيڪو ٽيڪو اڳوڻي ايم پي اي محمدعلي خان پٽو ڪيو هو ۽ فيصلو ڪيو هو ته اوهان کي ٽيڪي جا پئسا واپس ملندا جيڪي اڄ ڏينهن تائين ٽيڪي جا پئسا به نه مليا آهن جنهن بعد مان ڪورٽ سگهوري ۽ وڃي مسعود خان پٽو تي ايف آءِ آر داخل ڪرائي آهي ۽ پوليس اڃان تائين جوابدار گرفتار نه ٿي ڪري ويترمين کي ڪوڙا الزام هٿي حراسان ڪيو پيو وڃي مون کي خالد احمد لغاري کان خطرو آهي آءِ جي سنڌ پوليس دي آءِ جي لاڙڪاڻو ۽ ايس ايس پي لاڙڪاڻو کي اپيل ٿو ڪيان ته مون کي زمين جي ٽيڪي جا پئسا واپس ڪرايا وڃن ۽ مون کي حراسان ڪرڻ جو ٽونيس وٺي مون سان انصاف ڪيو وڃي پٽي صورت ۾ احتجاج جاري رهندو.

بقايا سنڌيار 06

علقه مانجهند تي سڌ جي بهادر نيائي ۾ ڊاڪٽر دڻن ۽ سهولتن جي ڪوٽ خلاف سوين ڪارڪنن شاهي بازار مان ريلي ڪڍي به روزه علامتي بک هڙتال جي اعلان جي بهرين ڏينهن مين چوڪ تي علامتي بک هڙتال ڪري انتظاميا خلاف چٽي نعريبازي ڪئي وئي احتجاج پ ڇوسڪر ايس ٽي پي ن ليگ جسر ڪارڪنن پڻ شرڪت ڪئي ان موقعي تي محمد عمر ابڙو علي نواز ڪنيرا نور مگنهار يوسف عمراڻي جي يو آءِ ضلع آڳواڻ مولوي سڌير احمد رند ن ليگ جي لياقت ملاح جسقر آڳواڻ اڪرم ڪوسويس ٽي پي آڳواڻ ڪنير ملاح ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته تعلقه اسپتال مانجهند ۾ ڊاڪٽرن دڻن استاف جي شديد ڪوٽ آهي سائي، مليريا ۽ ٽي پي جي بيمارين جي ٽيسٽن جي سهولت ميسر ناهي، الٽرا ساؤنڊ ۽ ايڪسري مشينون اڻ لپ آهن ميٽرنٽي هوم ٽراما سينٽر اڪين ٽن ڏينهن کان غيرفعال آهي مبينا ڪرپشن سبب پيٽ جي پاڻي صفائي سميت ڪا به بنيادي سهولت ميسر ناهي اسپتال ۾ بيڊ پراڻا ۽ بدبودار ٽي ويا آهن هن وس وارن کان مطالبو ڪيو ته سمورين سهولتون ميسر ڪيون وڃن ٻٽي صورت ۾ احتجاج وڌايو ويندو

بقايا سنڌيار 07

اسان ويڙهه ڪنداسين ۽ اهوعمل ايسيتائين جاري رهندو جو ڪو به ماڻهون اهڙو عمل ورجائڻ جي همٽ نه ڪري سگهي.

بقايا سنڌيار 08

ويس ان موقعي تي سڌ جي بهادر نيائي ار رباب چانڊيو کي علي حيدر عباسي نعمان وسطڙو سينئر صحافي راڻا عبدالستار پاران ڪيس سڌ جي ثقافت اڃرڪ جو تحفو اڀايو ويو ان موقعي تي بهادر نيائي ار رباب چانڊيو ميڊيا سان گالهائيندي چيو ته سنڌ جي ماڻهن ۾ شعور اڃاگر ٿي چڪو آهي، جوهر سنڌ جي پوتارن، وڏيرن، پيرن ۽ ميرن خلاف آواز بلند ڪري رهيا آهن، مونکي يقين آهي ته اسان جي هي ڪيل جدوجهد هڪ وقت ضرور رنگ لاڳيندي، جنهن جو زنده مثال نوجوانن پاران اڄ هي منهنجو استقبال ڪري هنن پوتارن ميرن پيرن کي پيغام ڏنو آهي ته هينئر سڌ جو پڙهيل ڪليل نوجوان پنهنجي حقن جي حاصلات لاءِ اٿي ڪوڙ ٽيو آهي، هن وڌيڪ چيو ته سنڌ اندر سڌ جي معصوم نياڻين فاطمه ڦرڙو ۽ پياري ڪماري سميت بين نياڻين ظلم ۽ ڏاڍ خلاف آواز اٿاري سندن مڙان ظلم ڪندڙن پيرن ميرن کي جيلن جي سلاخن جي پويان بيهاري ڇڏيو آهي، هن وڌيڪ چيو ته سنڌ اندر لاقانونيت عروج تي آهي جتي قلم جو پورهيو ڪندڙن حق سچ جو آواز بلند ڪندڙن صحافين ۽ قلم ڏٽين کي بيدردي سان سرعام ڌهتشگردي جو نشانو بڻائي قتل ڪري سندن آواز کي دٻائڻ جي ڪوشش ڪئي وئي ٻٽي صورت ۾ احتجاج جاري رهندو.

بقايا سنڌيار 09

نشانو بڻايو جنهن سبب سندس ٻڪي ٽنگون ڪر ڪرڻ ڇڏي ويون جنهن سبب متاثر عورت گهڻ ڦرڻ کان لاچار بڏجي وئي ۽ مسلسل تشدد جي ڪري حمل ۾ ضايع ٽيئ سبب پيٽ ۾ پلجندڙ ٻار ۾ مري ويو جوابدار مڙس عاصر پاران عورت جو ملتان جي اسپتال ۾ علاج ڪرائڻ کان ب انڪارجنهن بعد ڪراچي مان پي محمد يوسف پنهنجي نياڻي سميرا کي ملتان جي ڪوٽ رنواز مان ڪراچي وٺي آيو جتي متاثر عورت سميران ولد محمد يوسف ملڪ صحافين کي بڌايو ته سندس شادي کي هارنهن سال ٿي ويا جنهن مان ٽن سالن جو ٻارڙو فيضان مڙس وٽ آهي عاصر ملڪ سخت تشدد جو نشانو بڻايو آيتري قدر جو منهنجو حمل ضايع ٽيئ سبب پيٽ ۾ پلجندڙ ٻار ب مري ويو پر هن ڪنهن ب اسپتال ۾ داخل نه ڪرايو جنهن سبب والدين ڪراچي ڪٽائي آيا جتي بابا علاج ڪرائي رهيو آهي مڙس تشدد ڪري ٻٽي تنگون پڇي ڇڏيون جنهن سبب هلڻ ڦرهڻ کان لاچار آهيان هن مطالبو ڪيو ته مڙس جي تشدد جو نوٽيس وٺي انصاف فراهم ڪيو وڃي.

بقايا سنڌيار 10

۽ شاگردياڻين علي حيدر لغاري، عائشه، شگفته، نسرين ۽ ٻين گڏجي احتجاجي مظاهرو ڪيو ان موقعي تي هن ڪيو ته اسان جو اسڪول گذريل ڪيترن ٿي سالن کان هلندڙ آهي اسڪول ۾ 2 ماسترياڻيون مقرر ٽيل هيون پندرهن ڏينهن اڳ تعليم ڪاتي جهڏو جي عملدارن هلندڙ اسڪول کي غيرفعال ڪائڻايو اسڪول ۾ مقرر ماسترياڻيون کي بدلي ڪري ڇڏيو آهي جنهن بعد بارڙين جي تعليم سخت متاثر ٿي رهي آهي اسڪول ۾ تعليم حاصل ڪرڻ لاءِ بارڙيون روزانو ڪتاب ڪٽي پڙهڻ لاءِ اچن ٽيون پر اسڪول کي تالا لڳل هجڻ ڪري ويهي ويهي موٽي وڃن ٽيون هنن چيو ته تعليم ڪاتي جي اختيارين اسڪول بند ڪري نياڻين جو مستقبل ڏاڪ ٿي لڪائي ڇڏيو آهي اسڪول بند ڪرڻ سبب نياڻيون تعليم ڇڏڻ زيور ڪان محروم بڏجي ويون آهن هنن چيو ته اسڪول بند ڪرڻ بابت اسان تعليم ڪاتي جي عملدارن کي بار بار ڪاڪيتون ڪيون آهن پر ان باوجود ڪير به ڪا ٻڌڻ ۾ نه آئي ته اسان ڊيڄ لاءِ تيار ٿه آهي هن سنڌ سرڪار سميت اعلي اختيارين کان مطالبو ڪيو ته اسڪول بند ڪرڻ جو فيصلو واپس ورتو وڃي ۽ اسڪول ۾ ماسترياڻيون مقرر ڪري نياڻين جي تعليم بحال ڪئي وڃي.

بقايا سنڌيار 11

آفيسرن کي هدايتون ڏنيون ته ڪالوني سميت آفيسن جي صفائي ستڪرائي تي خاص ڌيان ڏنو وڃي ۽ ڪالوني ۾ رهندڙ ملازمن کي بلديايي سهولتن جي فراهمي کي يقيني بڻايو وڃي صفائي نصف ايمان آهي صفائي واري عمل کي يقيني بڻايو وڃي پيٽ جي صاف پاڻي جي فراهمي کي به يقيني بڻايو وڃي جڏهن ته ڪالوني جي رهواسين کي تحفظ ڊيڻ لاءِ سيڪورٽي به ڏني وڃي ته جيئن ڪوبه اڻٽوڻندڙ واقعو پيش نه اچي سيد اڪبر علي شاهه آفيسرن کان ڪالوني بابت معلومات پڇ ورتي.

بقايا سنڌيار 12

پاڻي فراهر ڪندڙ واٽر سپلاءِ ناڪاره هجڻ ڪري ڪوڙائن سورج سجاولي پريس ڪلب آڏو احتجاج ڪندي پبلڪ هيلٿ انتظاميه خلاف سخت نعري بازي ڪئي، ان موقعي تي ڪوڙائن ڪامريڊ دادا سنڌي، راجه رياض سنڌي، ڪامران سنڌي، پرويز پارهيڙي، مرتضيٰ پٺاڻ ۽ ٻين صحافين آڳيان ڏاهيندي چيو ته پبلڪ هيلٿ انتظاميه جي نااهلي جي ڪري گذريل پنجن سان ڪان واٽر سپلاءِ ناڪاره هجڻ ڪري ڪوڙائن سورج سجاولي پريس ڪلب آڏو احتجاج ڪندي پبلڪ هيلٿ انتظاميه خلاف سخت نعري بازي ڪئي، ان موقعي تي ڪوڙائن ڪامريڊ دادا سنڌي، راجه رياض سنڌي، ڪامران سنڌي، پرويز پارهيڙي، مرتضيٰ پٺاڻ ۽ ٻين صحافين آڳيان ڏاهيندي چيو ته پبلڪ هيلٿ انتظاميه جي نااهلي جي ڪري گذريل پنجن سان ڪان واٽر سپلاءِ ناڪاره هجڻ ڪري ڪوڙائن پاڻي جي ڏڪ ۾ پريشان آهن ۽ سالن ڪان بند پيل واٽر سپلاءِ جون زمين ۾ لڳل پائپ لائنون به سڙي ختم ٿي ويو آهن ان ڪان علاوه هزارين روپين جي مالي سان لڳل سولر پليٽون پڻ ناڪاره بنجي ويون آهن هنن چيو ته اسان اهڙي دانهن پبلڪ هيلٿ انتظاميه کي بار بار ڪيو عمل نه ٽيو آهي، هنن چيو ته واٽر سپلاءِ جي اسڪيمن جا لکين روپيه اڃن تائين پاڻ نه پبلڪ هيلٿ سب انجينئر عثمان ميمڻ ۽ شيروز ميمڻ وارا ملي پڇ ڪري هڙب ڪريو وڃن جڏهن ته پنجن سالن کان بند پيل جنريٽر جي تيل جا ماهوار هزارين روپين به ڪاٽي هضر ڪريو چڏين، هنن ب پ پ جي سابقه ايم اين اي سيد اياز علي شاه شيرازي کي مطالبو ڪندي چيو ته واٽر سپلاءِ اسڪيمن جا پئسا ڪائينڈ عثمان ميمڻ ۽ شيروز ميمڻ جي خلاف انڪوائري ڪٽي وڃي ۽ اسان جي ڳوٺ جو سالن کان بند پيل واٽر سپلاءِ ناڪاره هجڻ ڪري ڳوٺائن سورج سجاولي پريس ڪلب آڏو احتجاج ڪندي پبلڪ هيلٿ انتظاميه خلاف سخت نعري بازي ڪئي، ان موقعي تي ڳوٺائن ڪامريڊ دادا سنڌي، راجه رياض سنڌي، ڪامران سنڌي، پرويز پارهيڙي، مرتضيٰ پٺاڻ ۽ ٻين صحافين آڳيان ڏاهيندي چيو ته پبلڪ هيلٿ انتظاميه جي نااهلي جي ڪري گذريل پنجن سان ڪان واٽر سپلاءِ ناڪاره هجڻ ڪري ڳوٺائن جي ڳوٺ جي آڳواڻ ڪامريڊ امداد قاضي بطور خاص مهمان خطاب ڪندي چيو ته آمريڪا ۽ پاڪستان جي اشرافيا ملڪ جي پورهيتن ۽ عوام جي حقن ۽ سڀ ڪان وڏي رڪاوٽ بڻيل آهن، نذير عباسي بڌ انهيءَ اشرافيا ۽ رياستي ادارن خلاف هو. جنهن جي ڪري ڪيس رات جي اونداهيءَ ۾ قتل ڪري لاوارثن جيان دفن ڪيو ويو، هنن چيو ته نذير عباسي جو رستو اسان جو رستو آهي، سنڌس چڊيل مشن کي گڏيل اتحاد ۽ سياسي حڪمت عمليءَ سان عملي جدوجهد جاري رکبي، هن فاشسٽ قوتن آڏو هار مڃڻ بدران جان جي قرباني ڏني - نذير سموري حياتي پورهيت عوام جي حقن جي حاصلات ۾ گذاري ۽ پنهنجي انفرادي مفادن مڙان اجتماعي مفادن کي ترجيح ڏني، سندس نالو عظيم سورمن جي فهرست ۾ نمايان رهندو، هنن وڌيڪ چيو ته سنڌ جون زمينون وڪرو ڪيون ٻيون وڃن. تعليم هٽ ولي تباه ڪئي وڃي. هارين ۽ مزدورن کي پنهنجا حق گهرڻ تي ڏهڻي ۽ جساماني تشدد جو نشانو بڻايو وڃي ٻيو - مهانگائي چوٽ جاڙهيو عالمي سامراج ۽ ان جي مالياتي ادارن جي رتاڻن تي عمل ڪيو پيو وڃي. ان موقعي تي مختلف سياسي سماجي ۽ ادبي ڏرين جي آڳواڻن ۽ جاگرتا جي مک ليڊرن فيض سومري مير منور تالپر جوڙجي مشتاق حڪيم زنگيجي پروفيسر امير جانڊيو سروان حتوئي علي مردان شيخ مالڪ ڪوسي حبيب منگي يامين ميراڻي خالد بروهي شيراز جعفري سعيد اختر لطيف ڏنو شيخ سميع وسير نبن ساڪاڻي نثار ڪانيئر ۽ ٻين نذير عباسي کي لفظن جي پيٽا پيش ڪئي، صحافي ۽ سنڌي ادبي سنگت شاخ سکر جي سيڪريٽري مجيد نواز مغل پنهنجي شاعري پڙهي داد حاصل ڪيو - پروگرام جي ڪارروائي جاگرتا فورم جي سيڪريٽري يامين ميراڻي هلائي.

بقايا سنڌيار 35

پاڻي فراهر ڪندڙ واٽر سپلاءِ ناڪاره هجڻ ڪري ڳوٺائن سورج سجاولي پريس ڪلب آڏو احتجاج ڪندي پبلڪ هيلٿ انتظاميه خلاف سخت نعري بازي ڪئي، ان موقعي تي ڳوٺائن ڪامريڊ دادا سنڌي، راجه رياض سنڌي، ڪامران سنڌي، پرويز پارهيڙي، مرتضيٰ پٺاڻ ۽ ٻين صحافين آڳيان ڏاهيندي چيو ته پبلڪ هيلٿ انتظاميه جي نااهلي جي ڪري گذريل پنجن سان ڪان واٽر سپلاءِ ناڪاره هجڻ ڪري ڳوٺائن جي ڳوٺ جي آڳواڻ ڪامريڊ امداد قاضي بطور خاص مهمان خطاب ڪندي چيو ته آمريڪا ۽ پاڪستان جي اشرافيا ملڪ جي پورهيتن ۽ عوام جي حقن ۽ سڀ ڪان وڏي رڪاوٽ بڻيل آهن، نذير عباسي بڌ انهيءَ اشرافيا ۽ رياستي ادارن خلاف هو. جنهن جي ڪري ڪيس رات جي اونداهيءَ ۾ قتل ڪري لاوارثن جيان دفن ڪيو ويو، هنن چيو ته نذير عباسي جو رستو اسان جو رستو آهي، سنڌس چڊيل مشن کي گڏيل اتحاد ۽ سياسي حڪمت عمليءَ سان عملي جدوجهد جاري رکبي، هن فاشسٽ قوتن آڏو هار مڃڻ بدران جان جي قرباني ڏني - نذير سموري حياتي پورهيت عوام جي حقن جي حاصلات ۾ گذاري ۽ پنهنجي انفرادي مفادن مڙان اجتماعي مفادن کي ترجيح ڏني، سندس نالو عظيم سورمن جي فهرست ۾ نمايان رهندو، هنن وڌيڪ چيو ته سنڌ جون زمينون وڪرو ڪيون ٻيون وڃن. تعليم هٽ ولي تباه ڪئي وڃي. هارين ۽ مزدورن کي پنهنجا حق گهرڻ تي ڏهڻي ۽ جساماني تشدد جو نشانو بڻايو وڃي ٻيو - مهانگائي چوٽ جاڙهيو عالمي سامراج ۽ ان جي مالياتي ادارن جي رتاڻن تي عمل ڪيو پيو وڃي. ان موقعي تي مختلف سياسي سماجي ۽ ادبي ڏرين جي آڳواڻن ۽ جاگرتا جي مک ليڊرن فيض سومري مير منور تالپر جوڙجي مشتاق حڪيم زنگيجي پروفيسر امير جانڊيو سروان حتوئي علي مردان شيخ مالڪ ڪوسي حبيب منگي يامين ميراڻي خالد بروهي شيراز جعفري سعيد اختر لطيف ڏنو شيخ سميع وسير نبن ساڪاڻي نثار ڪانيئر ۽ ٻين نذير عباسي کي لفظن جي پيٽا پيش ڪئي، صحافي ۽ سنڌي ادبي سنگت شاخ سکر جي سيڪريٽري مجيد نواز مغل پنهنجي شاعري پڙهي داد حاصل ڪيو - پروگرام جي ڪارروائي جاگرتا فورم جي سيڪريٽري يامين ميراڻي هلائي.

بقايا سنڌيار 36

ويس ان موقعي تي سڌ جي بهادر نيائي ار رباب چانڊيو کي علي حيدر عباسي نعمان وسطڙو سينئر صحافي راڻا عبدالستار پاران ڪيس سڌ جي ثقافت اڃرڪ جو تحفو اڀايو ويو ان موقعي تي بهادر نيائي ار رباب چانڊيو ميڊيا سان گالهائيندي چيو ته سنڌ جي ماڻهن ۾ شعور اڃاگر ٿي چڪو آهي، جوهر سنڌ جي پوتارن، وڏيرن، پيرن ۽ ميرن خلاف آواز بلند ڪري رهيا آهن، مونکي يقين آهي ته اسان جي هي ڪيل جدوجهد هڪ وقت ضرور رنگ لاڳيندي، جنهن جو زنده مثال نوجوانن پاران اڄ هي منهنجو استقبال ڪري هنن پوتارن ميرن پيرن کي پيغام ڏنو آهي ته هينئر سڌ جو پڙهيل ڪليل نوجوان پنهنجي حقن جي حاصلات لاءِ اٿي ڪوڙ ٽيو آهي، هن وڌيڪ چيو ته سنڌ اندر سڌ جي معصوم نياڻين فاطمه ڦرڙو ۽ پياري ڪماري سميت بين نياڻين ظلم ۽ ڏاڍ خلاف آواز اٿاري سندن مڙان ظلم ڪندڙن پيرن ميرن کي جيلن جي سلاخن جي پويان بيهاري ڇڏيو آهي، هن وڌيڪ چيو ته سنڌ اندر لاقانونيت عروج تي آهي جتي قلم جو پورهيو ڪندڙن حق سچ جو آواز بلند ڪندڙن صحافين ۽ قلم ڏٽين کي بيدردي سان سرعام ڌهتشگردي جو نشانو بڻائي قتل ڪري سندن آواز کي دٻائڻ جي ڪوشش ڪئي وئي ٻٽي صورت ۾ احتجاج جاري رهندو.

بقايا سنڌيار 37

ڪري سندن ملڪيتن کي بچائڻ جي گهر ڪري ڇڏي آهي. تفصيل موجب گجو لڱ ميرپور ساڪرو تعلقي جي ديه پير جهاڙيون جي ڳوٺن ڳوٺ ممتاز جوڪيو، ڳوٺ پيارو جوڪيو ۽ ڳوٺ حمزخان جانوري جي ڪيترن ٿي متاثر رهواسين گجو لڱ مذڪور زمين تي احتجاج ڪندي ڏٽي بخش خاصخيلي، محمد بخش بروهي، علي حسن جوڪيو، اڪبر ملاح، معشوق جانوري ۽ ٻين جيو ته سندن زرعي زمين 109 ايڪڙ کي استيٽ لينڊ قرار ڏيڻي ضلعي انتظاميه ٽٻو ۽ رونيو ڪاتي پاران وفاق حوالي ڪيو پيو وڃي، جيڪا سائن وڏي ناانصافي آهي، هنن چيو ته اسان قديمي هتان جا رهواسي آهيون، اسان جي 109 ايڪڙ زرعي زمين جنهن جا عدالتي فيصلا اسان جي حق ۾ آيل آهن، جنهن زمين کي رونيو وارن اسٽيٽ لينڊ قرار ڏيڻي نوٽيس جاري ڪري ڇڏيا آهن، هنن چيو ته اسان ڳوٺائن ڪنهن وٽ 5 ايڪڙ ۽ ڪنهن وٽ 20 ايڪڙ زمين آهي، اهڙي ريت سموري زرعي زمين آباد ٽيل آهي، هنن چيو ته بااثر ماڻهن وٽ هزارين ايڪڙ زمين پيل آهي، پر انهن کان اهي زمينون خالي ڪرائڻ بدران سرڪار اسان غريبن جي پوپان اڇي پئي اهي، جيڪا سراسر ناانصافي آهي هنن الزام هڏندي چيو ته روينيو ڪاتي وارن اسانکي بليڪ ميل ڪري لکين روپيه ورتا آهن، هنن چيو ته وفاقي سرڪار کي جيڪڏهن ڪا زمين گهرجي ٿي ته اها غير آباد هجڻ سان گڏ 5 هزار ايڪڙ زمين هڪ هنڌ هجڻ به ضروري اهي، پر اسانجي ايتري زمين ٿي ناهي پيو ته اسانجي زمين آباد اهي، جنهن ٿي اسان ڀڄن جو گزر سفر ڪريون ٿا، هنن وس وارن کان مطالبو ڪيو ته ڪين جاري ڪيل نوٽيس رد ڪري ڪين بيدخل ٽيئ ڪان بچائڻ سميت سندن زمينن کي پٽ قبضن ڪان آجو ڪرايو وڃي. ڪري سندن ملڪيتن ڪي بچائڻ جي گهر ڪري ڇڏي آهي، تفصيل موجب گجو لڱ ميرپور ساڪرو تعلقي جي ديه پير جهاڙيون جي ڳوٺن ڳوٺ ممتاز جوڪيو، ڳوٺ پيارو جوڪيو ۽ ڳوٺ حمزخان جانوري جي ڪيترن ٿي متاثر رهواسين گجو لڱ مذڪور زمين تي احتجاج ڪندي ڏٽي بخش خاصخيلي، محمد بخش بروهي، علي حسن جوڪيو، اڪبر ملاح، معشوق جانوري ۽ ٻين جيو ته سندن زرعي زمين 109 ايڪڙ کي استيٽ لينڊ قرار ڏيڻي ضلعي انتظاميه ٽٻو ۽ رونيو ڪاتي پاران وفاق حوالي ڪيو پيو وڃي، جيڪا سائن وڏي ناانصافي آهي، هنن چيو ته اسان قديمي هتان جا رهواسي آهيون، اسان جي 109 ايڪڙ زرعي زمين جنهن جا عدالتي فيصلا اسان جي حق ۾ آيل آهن، جنهن زمين کي رونيو وارن اسٽيٽ لينڊ قرار ڏيڻي نوٽيس جاري ڪري ڇڏيا آهن، هنن چيو ته اسان ڳوٺائن ڪنهن وٽ 5 ايڪڙ ۽ ڪنهن وٽ 20 ايڪڙ زمين آهي، اهڙي ريت سموري زرعي زمين آباد ٽيل آهي، هنن چيو ته بااثر ماڻهن وٽ هزارين ايڪڙ زمين پيل آهي، پر انهن کان اهي زمينون خالي ڪرائڻ بدران سرڪار اسان غريبن جي پوپان اڇي پئي اهي، جيڪا سراسر ناانصافي آهي هنن الزام هڏندي چيو ته روينيو ڪاتي وارن اسانکي بليڪ ميل ڪري لکين روپيه ورتا آهن، هنن چيو ته وفاقي سرڪار کي جيڪڏهن ڪا زمين گهرجي ٿي ته اها غير آباد هجڻ سان گڏ 5 هزار ايڪڙ زمين هڪ هنڌ هجڻ به ضروري اهي، پر اسانجي ايتري زمين ٿي ناهي پيو ته اسانجي زمين آباد اهي، جنهن ٿي اسان ڀڄن جو گزر سفر ڪريون ٿا، هنن وس وارن کان مطالبو ڪيو ته ڪين جاري ڪيل نوٽيس رد ڪري ڪين بيدخل ٽيئ ڪان بچائڻ سميت سندن زمينن کي پٽ قبضن ڪان آجو ڪرايو وڃي. ڪري سندن ملڪيتن ڪي بچائڻ جي گهر ڪري ڇڏي آهي، تفصيل موجب گجو لڱ ميرپور ساڪرو تعلقي جي ديه پير جهاڙيون جي ڳوٺن ڳوٺ ممتاز جوڪيو، ڳوٺ پيارو جوڪيو ۽ ڳوٺ حمزخان جانوري جي ڪيترن ٿي متاثر رهواسين گجو لڱ مذڪور زمين تي احتجاج ڪندي ڏٽي بخش خاصخيلي، محمد بخش بروهي، علي حسن جوڪيو، اڪبر ملاح، معشوق جانوري ۽ ٻين جيو ته سندن زرعي زمين 109 ايڪڙ کي استيٽ لينڊ قرار ڏيڻي ضلعي انتظاميه ٽٻو ۽ رونيو ڪاتي پاران وفاق حوالي ڪيو پيو وڃي، جيڪا سائن وڏي ناانصافي آهي، هنن چيو ته اسان قديمي هتان جا رهواسي آهيون، اسان جي 109 ايڪڙ زرعي زمين جنهن جا عدالتي فيصلا اسان جي حق ۾ آيل آهن، جنهن زمين کي رونيو وارن اسٽيٽ لينڊ قرار ڏيڻي نوٽيس جاري ڪري ڇڏيا آهن، هنن چيو ته اسان ڳوٺائن ڪنهن وٽ 5 ايڪڙ ۽ ڪنهن وٽ 20 ايڪڙ زمين آهي، اهڙي ريت سموري زرعي زمين آباد ٽيل آهي، هنن چيو ته بااثر ماڻهن وٽ هزارين ايڪڙ زمين پيل آهي، پر انهن کان اهي زمينون خالي ڪرائڻ بدران سرڪار اسان غريبن جي پوپان اڇي پئي اهي، جيڪا سراسر ناانصافي آهي هنن الزام هڏندي چيو ته روينيو ڪاتي وارن اسانکي بليڪ ميل ڪري لکين روپيه ورتا آهن، هنن چيو ته وفاقي سرڪار کي جيڪڏهن ڪا زمين گهرجي ٿي ته اها غير آباد هجڻ سان گڏ 5 هزار ايڪڙ زمين هڪ هنڌ هجڻ به ضروري اهي، پر اسانجي ايتري زمين ٿي ناهي پيو ته اسانجي زمين آباد اهي، جنهن ٿي اسان ڀڄن جو گزر سفر ڪريون ٿا، هنن وس وارن کان مطالبو ڪيو ته ڪين جاري ڪيل نوٽيس رد ڪري ڪين بيدخل ٽيئ ڪان بچائڻ سميت سندن زمينن کي پٽ قبضن ڪان آجو ڪرايو وڃي.

بقايا سنڌيار 13

ٽيئ لڳو جنهن جي ڪري نٽي جو عوام پاڻ کي غير محفوظ سمجهڻ لڳو شهرين جو چوڻ آهي ته ايس ايڇ او نٽو ڪنهن به ڏوهاري خلاف ڪا به ڪاروائي ڪرڻ لاءِ تيار ناهي جڏهن ته هڪ اڌ ڪاروائي ڪانپوءِ ڳرين رشوتن جي عيوض ڏوهارين کي آزادي نصيب ٽيو وڃي جڏهن ته ايس ايڇ او نٽو پاران رشوت جو بازار گرم ٽيل آهي شهرين مطابق سمجهه ۾ نٿو اچي ته تمام گهٽي ڏوهه ڪانپوءِ به اهڙي ڪهڙي غيبي طاقت آهي جو ايس ايس پي نٽو هن ڪريٽ آفيسر جي بدلي ڪرڻ کان لنوائي رهيو آهي جڏهن ته شهرين جي بار بار دانهن ڪانپوءِ به ايس ايڇ او نٽو ٽائي تي ايس ايڇ او طور موجود آهي گذريل ڪجه هفتا اڳ نٽي جي نوجوان وڪيل ۽ سماج سڌارڪ وڪيل منور پٽو سندس موٽر سائيڪل چوري کان پو نٽو پوليس پاران چورن کي پڪڙي پٽسا وٺي چورن کي چڊي ڏيڻ واري عمل تي قانوني رستو اختيار ڪندي سيشن ڪورٽ نٽو ۾ ايس ايڇ او نٽو الهڏنو پنهنجو جانچ آفيسر اي ايس آئي فرمان پٽو ۽ ايس ايس پي نٽو خلاف 22 اي تحت درخواست داخل ڪري ايف آئي آر جي گهر ڪئي آهي. ان موقعي تي ايڊووڪيٽ منور پٽو صحافين سان ڳالهائيندي چيو ته سندس موٽر سائيڪل نٽي شهر مان حمائتي مارڪيٽ وٽان ڏينهن ڏني چورائجي ويئي جنهن بعد اتي لڳل سي سي ٽي وي فوٽيج مان چورن جا چهرا ظاهر ٽيئ بعد ايس ايڇ او نٽو الهڏنو پنهنجو ۽ اي ايس آئي فرمان پٽو چورن کي پڪڙي ڪانئن موٽر سائيڪل رکورڪئي پر چورن کان پٽسا رشوت طور وٺي ڪين آزاد ڪري ڇڏيو ۽ ان کان پو ٻنهي جڻن صلاح سان موٽر سائيڪل مان قيمتي پرزا ڪڍي وڪڻي چڊيا ۽ خالي چيسيز ۾ پراڻا ناڪاره پارٽ لڳائي مونکي واپس ڪئي جنهن کان پو ايس ايس پي نٽو وٽ شڪايت ڪئي پر ان به ڪجه نه ڪيو هن جيو ته نٽي ۾ سموراً ڏوه ايس ايڇ او جي صلاح سان ٽين پيا ۽ جنهن تي ايس ايس پي نٽو جو ڪين مڪمل آشيرواد حاصل آهي هن جيو ته مون سيشن ڪورٽ ۾ ايس ايس پي نٽو ايس ايڇ او نٽو ۽ اي ايس آئي فرمان پٽو خلاف ايف آئي آر درج ڪرائڻ